Ազգ
Azg
armenian daily
2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2002 ՇԱԲԱԹ 200 (2645)

Բասաեւը հանձն է առնում պատասխանատվությունը

Չեչեն հայտնի ահաբեկիչ Շամիլ Բասաեւը, ըստ BBC հեռուստակայանի հաղորդման, երեկ հանձն է առել է իր պատասխանատվությունը անցյալ շաբաթ Մոսկվայի Թատերական կենտրոնի ահաբեկչությունը կազմակերպելու մեջ, դա պատճառաբանելով Չեչնիայում «ռուսական ռազմական գործողություններին եւ չեչեն ժողովրդի ցեղասպանությանը վերջ տալու» նպատակադրումով: Նրա կարծիքով, չեչեն գրոհայիններին չի հաջողվել իրականացնել իրենց գլխավոր այդ նպատակը: Սակայն, Բասաեւի կարծիքով, հաջորդ խմբերին կհաջողվի առավելագույն վնաս հասցնել ռուսներին: Նա հայտարարել է նաեւ, որ հրաժարվում է իր բոլոր լիազորություններից իրեն վերապահելով միայն մահապարտների «Ռիադ ուս-Սալիհին» դիվերսիոն ջոկատների ղեկավարությունը: Միաժամանակ, Բասաեւը ներողություն է խնդրել Մասխադովից, որ, իբր, նախապես նրան չի զեկուցել Մոսկվայում նախապատրաստվող գործողության մասին:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Հայաստանի տնտեսական զարգացումը եւ ԼՂ հարցի կարգավորումը ինչ-որ չափով կապակցված են

Սակայն «լավ չենք ապրի մինչեւ Ղարաբաղի հարցը չլուծվի, մինչեւ շրջափակումները չվերանան» հարցադրումը խիստ վտանգավոր է

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Անցյալ տարվա մարտին Նախագահ Հեյդար Ալիեւը մի առիթով նշեց, որ Հայաստանի վիճակը վատ է, Վրաստանինը՝ ավելի վատ, իսկ Ադրբեջանի վիճակը Հայաստանից լավ չէ: Խոսքն Անդրկովկասի երեք հանրապետությունների տնտեսության վիճակին էր վերաբերում: Հոկտեմբերի 30-ին՝ ընդամենը երեք օր առաջ, 79-ամյա Ալիեւը, ըստ էության, կրկնեց մեկուկես տարի առաջ արտահայտած տեսակետը: Բաքվում ընդունելով Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյին, Ադրբեջանի նախագահը հաստատեց Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով կարգավորելու Բաքվի հետեւողականությունը՝ միաժամանակ Օրդուեյի ուշադրությունը հրավիրելով այն փաստին, որ Ադրբեջանն ավելի ծանր վիճակում է: Ալիեւը մեջբերել է Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքերը, որ «Հայաստանը կարող է յոլա գնալ նաեւ առանց հարցը կարգավորելու»:

Պարզվում է, սակայն, որ Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Օրդուեյն Ալիեւից լավ գիտի, թե ղարաբաղյան հարցի կարգավորումը հակամարտության ո՞րն կողմին է ավելի ձեռնտու: Հարգարժան դեսպանը Բաքվի ANS հեռուստաընկերության հետ զրույցում ասել է, որ ղարաբաղյան հարցի կարգավորումը հիմնականում դրական արդյունք կունենա Հայաստանի համար: Ամերիկացի դիվանագետը նշել է, թե Հայաստանի տնտեսական վիճակը, հասկապես մարզերում, բավարար չէ, հետեւաբար ԼՂ հարցի կարգավորումը հօգուտ Հայաստանի է: Փաստորեն, պրն Օրդուեյը հուսկորեն ակնարկում է, որ Հայաստանը տնտեսական զարգացման հեռանկար չի կարող ունենալ, քանի դեռ Ղարաբաղի հարցը չի լուծվել: Այս տեսակետը նորություն չէ:

Տես ➧ էջ 2

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Մինսկի խմբի Ֆրանսիայի նոր համանախագահն է Անրի Ժակոլենը

Նոյեմբերի 1-ին ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանն ընդունել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի Ֆրանսիայի նոր համանախագահ Անրի Ժակոլենին: Վերջինս այս պաշտոնում փոխարինում է Ֆիլիպ Դը Սյուրեմենին: Ինչպես տեղեկացնում է ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունը, պրն Ժակոլենի այցը Հայաստան նպատակ ունի անմիջականորեն ծանոթանալու Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի կողմերի մոտեցումներին:

Հանդիպման ժամանակ կողմերը քննարկել են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խնդիրն իր ողջ խորությամբ, վերջին զարգացումները, երկու նախագահների միջեւ ուղիղ երկխոսությունն ու դրա արդյունքները, ինչպես նաեւ գործընթացը առաջ մղելու հնարավորությունները: Շոշափվել են նաեւ նախագահների անձնական ներկայացուցիչների ակնկալվող հանդիպմանն առնչվող հարցեր:

ԳՈՐԾԱՐԱՐԸ ՎԱՆՔ ԳՅՈՒՂԻՑ

Անկյալ «հրեշտակը»

«Սատանան անկյալ հրեշտակն է» բնորոշումը, եթե չեմ սխալվում, Տոլստոյն է փոխանցել, եւ նրան դժվար է չհավատալ, որովհետեւ մեծ գրողը մինչեւ վերջին սահմանը երեւի թե փորձել է հասկանալ ու ներել մարդուն:

Մեր ժամանակը, ցավոք, բնավ էլ «մորալիստական» չէ: Եվ, այդուհանդերձ, «Իրավունք» թերթի մասնագետ «սեռնսացիոն հայտարարությունը», որի հեղինակը գործարարի համարում ունեցող Լեւոն Հայրապետյանն է, նույնիսկ հայ իրականության ամենեւին էլ ոչ բարեկիրթ համապատկերի վրա ակնհայտ չափազանցություն էր, անտրամաբանելի՝ թե բնորոշումների եւ շեշտադրումների ապերասանությամբ, թե, հատկապես, հացեազրման խարդախամտությամբ: Այն տպավորությունն է ստեղծվում, թե պրն Հայրապետյանը հատուկ «Իրավունքի» համար «ղարաբաղյան ժամացույցն» ուղիղ 3 տարով հետ է տվել՝ ոչ անհայտ այդ պարբերականին տրամադրելով որոնծալու համար նյութ, հերթական առասպել այն մասին, թե Լեռնային Ղարաբաղում պետական կառույցները գործարարի դեմ խաչակրաց արշավանք են սկսել:

Ուղղակի ապշեցնող է այդ պարբերականի ու իր ընտրած հերոսի ցինիզմը: Ասվածը հաստատելու համար բավական է մեջբերել ԼՂՀ կառավարության 1997 թ. նոյեմբերի 28-ի 176-րդ որոշման այս ձեւակերպումը. «Ընդունել ԼՂՀ կառավարության նյութական արտադրության եւ արտադրական ենթակառուցվածքների բաժնի առաջարկությունը եւ Մարտակերտի շրջանի Վանքի արտադրական կոմբինատի արտադրական շինությունները՝ կից տարածքով, անվարձահատույց տրամադրել «ԼՂ» ՓԲԸ-ին՝ վերակառուցման եւ նպատակային օգտագործման համար»: Իր այս որոշումը ԼՂՀ կառավարությունը հիմնավորել է հանրապետության «տարածքում օտարերկրյա ներդրումների հաշվին արտասահմանյան առաջավոր տեխնոլոգիաների հիման վրա կահույքի եւ փայտե իրերի արտադրության կազմակերպման» անհրաժեշտությամբ:

Տես ➧ էջ 4

Հայ շախմատիստները դանդաղեցնում են ընթացքը

Շախմատի համաշխարհային օլիմպիադան հասեց «հասարակածը»: Նախորդ տուրում մրցաշարային աղյուսակում դիրքերը զիջած Հայաստանի շախմատիստներն ուժերը չափեցին Բելառուսի հավաքականի հետ: Գրանցվեց ոչ-ոքի (2–2): Մեր թիմին հաղթական միավոր պարգեւեց Գաբրիել Սարգսյանը՝ պարտության մատնելով Կովալյովին: Հակոբյան-Ալեքսանդրով եւ Ֆյոդորով-Ասրյան պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: Անաստասյանը սեւերով զիջեց Ազարովին՝ կրելով օլիմպիադայում առաջին պարտությունը: 7 տուրից հետո Հայաստանի հավաքականը վաստակեց 18,5 միավոր: Մեր շախմատիստներից մրցաշարի առաջին կեսում բոլորից հաջող է հանդես եկել Վլադիմիր Հակոբյանը՝ 6 հնարավորից վաստակելով 4 միավոր: 2-րդ ցուցանիշը պատկանում է Կարեն Ասրյանին՝ 3,5 (6-ից): Բարձր արդյունք ունի նաեւ Սմբատ Լպուտյանը, որն անցկացրած 4 պարտիաներում վաստակել է 3 միավոր: Վերը նշված այս շախմատիստներն առայժմ անպարտելի են: Մեր մյուս երյակի ցուցանիշներն այսպիսին են. Աշոտ Անաստասյան՝ 3 (4-ից), Գաբրիել Սարգսյան՝ 3 (5-ից), Արտաշես Մինասյան՝ 2 (3-ից):

Առաջատարը՝ Ռուսաստանի ընտրանին, կրկին վստահ հաղթանակ տոնեց՝ առավելության հասնելով լեհերի նկատմամբ (3:1): Առաջատարների խմբում ընդգրկված թիմերի հանդիպումների արդյունքներն են. Հոլանդիա-Անգլիա՝ 3–1, Ուկրաինա-Վրաստան՝ 1,5–2,5, Հունգարիա-Սլովենիա՝ 3,5–0,5, Չեխիա-Ռումինիա՝ 2:2: Մրցաշարային իրավիճակն այսպիսին է՝ 1. Ռուսաստան՝ 21,5, 2–4. Հոլանդիա, Ռումինիա, Հունգարիա՝ 19-ական, 5–8. Հայաստան, Չեխիա, Վրաստան, Բելառուս՝ 18,5-ական, 9. Լեհաստան՝ 18, 10. Ուկրաինա՝ 17,5:

Հայաստանի կանանց հավաքականը մրցում էր Մոնղոլիայի ընտրանու հետ: Էլինա Դանիելյանը հաղթեց մրցակցուհուն, Գալոյանը պարտվան ավարտեց ոչ-ոքի: Լիլիթ Մկրտչյանի հանդիպումը դեռ շարունակվում էր եւ պարտիայի հավանական ելքը ոչ-ոքին է: Տուրի կենտրոնական հանդիպումը առաջատարների՝ Վրաստանի եւ Ռուսաստանի շախմատիստուհիների միջեւ ավարտվեց ոչ-ոքի (1,5–1,5): Իսկ ահա, Չինաստանի ընտրանին 3–0 հաշվով հաղթեց ֆրանսուհիներին: Գերմանիա-Ռումինիա մրցախաղում եւս ուժերը հավասար էին (1,5–1,5): 7 տուրից հետո առաջատարը Վրաստանի հավաքականն է՝ 16,5 միավոր, որին կես միավորով են զիջում չին շախմատիստուհիները: Երրորդը ՌԴ հավաքականն է՝ 15 միավոր:

EXPO

Ամենագեղեցիկ

ցուցահանդեսը

Տպագրություն: Հրատարակություն: Գովազդ:
EXPO 2002

Նոյեմբերի 1-3

Կազմակերպիչ՝
LOGOS EXPO Center

Հեռ: 374 1 56 4218, 56 6367
Ֆաքս 374 1 564218
E-mail: logos@expo.am
http://www.expo.am

ԻՏԱԼԻԱ

Կրկին երկրաշարժ Սան Ջուլիանոյում

Առաջինից 30 ժամ հետո, երեկ երեկոյան, երկրաշարժը կրկին ցնցեց Հռոմի հարավ-արեւելքում գտնվող Սան Ջուլիանո դի Պուլիո քաղաքը՝ նոր ավերածություններ պատճառելով: Նախորդ գիշերը քաղաքի փողոցներում անցկացրած բնակչությունը, որը ցերեկը համընդհանուր հուզմունքով հրաժեշտ էր տվել նախորդ օրվա 27 զոհերին, նորից խուճապի մատնվեց:

Այո, երեկ գրել էինք, որ նախնական տվյալներով զոհերի թիվը 5-ն է, սակայն ավելի ուշ, երբ փրկարարներին չհաջողվեց փլված դպրոցի փլատակների տակից աշակերտների մի մասին ազատել, զոհերի թիվը հասավ 27-ի, որոնցից 25-ը՝ դպրոցականներ:

Երեկ կեսօրին Սան Ջուլիանո ժամանեց Իտալիայի վարչապետ Բեռլուսկոնին, որին քաղաքի բնակիչները զայրույթով դիմավորեցին: Բանն այն է, որ քաղաքում ամբողջովին փլված ընդամենը 1 շենք կա, այն էլ՝ դպրոցի շենքը, որը 50 տարի առաջ կառուցվել է կառավարության միջոցներով: Հետեւաբար, անորակ շինարարության համար ժողովուրդը արդարացիորեն կառավարությանն է մեղադրում:

AP-PHOTOLURE

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Երեւան խաղաղում ձեւավորվեց ՀՌԱԿ «Վահան Թեքեյան» ակումբը

Հոկտեմբերի 31-ին Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում գործող «Մալաթիա-1» ակումբը վերանվանվեց ՀՌԱԿ Երեւան քաղաքի «Վահան Թեքեյան»: Տեղի ունեցավ երդմնառության արարողություն: Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության շարքերը համալրվեցին 5 նորագիրներով, որոնք մանկավարժներ են եւ աշխատում են տարբեր դպրոցներում:

Ակումբի ժողովում, որին մասնակցում էին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Կարեն Կակոյանը եւ փոխանդամ Գեւորգ Ասատրյանը, որոշում ընդունվեց ակումբը կոչել Ռամկավար Ազատական կուսակցության առաջին ատենապետ, հայ դասական բանաստեղծ Վահան Թեքեյանի անունով: Ձեւավորվեց ակումբի վարչությունը, ատենապետ ընտրվեց Աննա Մինասյանը:

Համասիրության հաջող գործունեության օրինակով

«Նոր Նորք համայնքի ջրամատակարարումն ամենավատն է եղել մայրաքաղաքում, սակայն մյուս տարի կլինի ամենալավը», ասում է Նոր Նորքի քաղաքապետ Մկրտիչ Մինասյանը: Արդեն իսկ կատարվում են ցանկալի արդյունքի հասնելու քայլեր: Սա շնորհիվ տեղական ինքնակառավարման մարմնի մի օղակի՝ համասիրությունների եւ «Ջրմուղ-կոյուղի» ընկերության համագործակցության:

Ջրվեժ-1 համասիրության աշխատանքների շնորհիվ այսօր 42 շենքերի մոտ 1700 ընտանիքներ օրական առնվազն երկու ժամ ջրամատակարարում ունեն, մինչդեռ ոչ վաղ անցյալում այս շենքերի բնակիչները մեկ ժամ ջուր էին ստանում երեք օրը մեկ: Սա ապահովվել է համասիրության Բանավան թաղամասում նոր պոմպակայանի կառուցման եւ Մայակ թաղամասի պոմպակայանի վերանորոգման արդյունքում: Հնարավորություն կա մոտ ապագայում ջրամատակարարումը հասցնել օրական մինչեւ 12 ժամի, ինչի համար անհրաժեշտ կլինի համասիրություն-ջրմուղ-կոյուղի հետագա հաջող համագործակցությունը, այսինքն՝ ջուր, դիմացը՝ վարձավճար: Իսկ այժմ, ինչպես Ջրվեժ-1 համասիրության ղեկավարը նշեց, նախկինից 5-6 անգամ ավելի վարձավճար է գանձվում բնակիչներից:

Երեկ այս համասիրություն լրագրողների այցը «Ջրմուղ-կոյուղի», ընկերությունը կազմակերպել էր՝ հաջողված օրինակով ցույց տալու, որ շուրջօրյա ջրամատակարարման հասնելու ճանապարհը համասիրությունների արդյունավետ գործունեությունն է:

«Ջրմուղ-կոյուղի» ընկերության փոխտնօրեն Անդրանիկ Հովհաննիսյանի խոսքով, Ջրվեժ-1 համասիրությունում սկսվել է անհատական ջրաչափերի տեղադրումը, ընկերությունը բնակիչներին կտրամադրի դրանք, իսկ վճարը կգանձի 6 ամսվա ընթացքում (8040 դրամ արժողությամբ):

Մ. Հ.

«Բարեհամ» վերաբերմունք դատարանում

«Ո՞ւր եք տենց գնում», հոխորտաց Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանի նախագահ ժորա Վարդանյանի քարտուղարուհին, երբ դատարանի նախագահի օգնականի հետ զրուցելուց հետո եւ նրա առաջարկով փորձեցինք հայցադիմումը ներկայացնելու նպատակով մտնել շեֆի սենյակ: Իհարկե, նրան առաջարկեցինք ավելի քաղաքավարի լինել եւ հիշեցրինք, որ սենյակ ենք մտնում միայն օգնականի հետ նախնական զրույցից հետո եւ նրա առաջարկով: Քարտուղարուհին մի փոքր մեղմանալով, սակայն խոսքի տիրական ոճը պահելով, պատասխանեց, որ դատարանի նախագահը դեռ երկար ժամանակ զբաղված է լինելու: Ի վերջո, մարդկային ճակատագրերը որոշող տիկինը օգնականի հետ բանակցելուց հետո շնորհ արեց վերցնել մեր հայցադիմումը, ասելով. «Լավ, թողեք ինձ մոտ, մի քանի օրից կգաք, կիմանաք, թե ում է մակագրել»:

Պե՞տք է նկարագրել, թե «երախտագիտական» ինչպիսի զգացում ունեցանք նրա «բարեհամ» վերաբերմունքից: Հուսանք՝ դատարանում բոլորը չէ, որ նման վերաբերմունք են ցուցաբերում:

Ա. Մ.

Փարաջանովի թանգարանը կբացվի օրերս, Մատենադարանը՝ գարնանը

«Լինսի» հիմնադրամով Երեւանում վերանորոգված 5 մշակութային օջախների թվին ավելացավ Սերգեյ Փարաջանովի թանգարանը, ուր երեկ այցելեցին հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, մշակույթի նախարար Ռոլանդ Շառոյանը, քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը, «Լինսի» հիմնադրամի մշակութային ծրագրերի իրականացման գրասենյակի ղեկավար Գագիկ Մկրտումյանը:

Թանգարանի տնօրեն Զավեն Սարգսյանը նախ ներկայացրեց թանգարանում կատարված հիմնական փոփոխությունները՝ 7 պատուհանների փոխարեն դրվել են ցուցափեղկեր, որոնց շնորհիվ էքսպոզիցիոն մակերեսն ավելացել է, հղկվել է առաջին հարկի հատակը, նոր, հերմետիկ պատուհանները պաշտպանում են փոշուց եւ այլն:

«Թանգարանի դիրքը շատ գեղեցիկ է ընտրված, այստեղից Արարատն այնքան հստակ է երեւում: Կարեն Դեմիրճյանի հովանավորությամբ Գրիգոր Խանջյանն է թանգարանի տեղը որոշել՝ Հին Ձորագյուղի տեսքը պահպանելու, այնտեղ 2-3 հարկանի միանման տներ կառուցելու նպատակով: Ցավում եմ, որ այսօր թանգարանի ներքեւում 2 հինգհարկանի շենքերի կառույց է սկսվում, ինչն ամբողջությամբ կփոխի թանգարանի տեսքը: Ուղղակի աններելի է», ասաց թանգարանի տնօրենը: Նա ավելացրեց, որ փորձել է զրուցել քաղաքի գլխավոր ճարտարապետի հետ, սակայն առայժմ չի հաջողվել:

Նոյեմբերի 5-ին թանգարան կայցելի Ռուսաստանի Դաշնության վարչապետ Միխայիլ Կասյանովը, իսկ նոյեմբերի 7-ից այն բաց կլինի այցելուների համար: Ի դեպ, Փարաջանովի թանգարանի տոմսերի գինն ամենաթանկն է՝ 1000 դրամից իջեցվել է 700-ի: Երեխաներին ամսական երկու օր թույլատրվում է անվճար: Տնօրենը ցանկացել է օտարերկրացիների համար սահմանել տոմսերի ավելի բարձր գին, մոտ 5 դոլար, դրա դիմաց սահմանված գինն իջեցնելու համար, սակայն, իբր, Եվրախորհուրդը համաձայնություն չի տվել, քանի որ «մարդիկ հավասար իրավունքներ ունեն»:

Օգտվելով քաղաքապետի ներկայությունից, լրագրողները թանգարանի ներքեւում կառուցվելիք շենքերի մասին բացատրություն պահանջեցին: Քաղաքապետը հայտնեց, որ կառուցվելու է ստորգետնյա համալիր, այդ հարցն արդեն քննարկված է, իսկ ինչ վերաբերում է թանգարանի տեսքին, ապա բնավ չի փոխվի: Զարմանալի կլիներ, որ քաղաքապետն այլ կարծիք հայտներ: Հին Երեւանը չպահպանեցինք, ուր մնաց թե Ձորագյուղը:

Փարաջանովի թանգարանից հետո հանրապետության նախագահն այցելեց Մատենադարան, որի վերանորոգման աշխատանքներն սկսվել էին մարտին եւ կավարտվեն դեկտեմբերին: Գագիկ Մկրտումյանն ասաց, որ վերանորոգման համար ծախսվել է 166 մլն դրամ: Վերանորոգվել են տանիքը, ջեռուցման համակարգը, սանհանգույցը, պահոցները եւ այլն: Մշակութային օջախների համար հատկացված է 17,5 մլն դոլար, որով կվերանորոգվեն Երեւանի 29 մշակութային օջախներ, իսկ Գյումրու, Վանաձորի, Տավուշի, Արմավիրի, Կոտայքի մարզերում ընդհանուր առմամբ 11 օջախ: Առայժմ ծրագրի 20 տոկոսն է իրականացվել:

Մատենադարանի տնօրեն Սեն Արեւշատյանն ասաց, որ նոր օդափոխիչներն ապահովում են այն ռեժիմը, որը համապատասխանում է գիտական նորմերի պահանջին: Գարնանը Մատենադարանը կբացվի այցելուների համար, կթարմացվի ձեռագրերի ցուցադրությունը, կավելանա դրանց թիվը: Քանի որ հանրապետության նախագահը չխոսեց լրագրողների հետ, տնօրենից տեղեկացանք, որ նրան գոհացրել են վերանորոգման աշխատանքների տեմպն ու որակը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հայաստանի տնտեսական զարգացումը եւ ԼՂ հարցի կարգավորումը...

Սկիզբը էջ 1

Տարբեր առիթներով եվրամիության առաջատար պետությունների՝ Գերմանիայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի, մեր հանրապետությունում հավատարմագրված դիվանագետներն այդ տեսակետն են առաջ տանում: Այս հարցում ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի տարբերությունն այն է, որ եթե ամերիկացիները Հայաստանի տնտեսական զարգացումը պայմանավորում են ԼՂ հակամարտության կարգավորմամբ եւ թուրք-հայկական սահմանիապաշրջափակմամբ համատարածություն, ապա եվրոպացիները փորձում են Թուրքիային հնարավորինս հեռու պահել:

Որ Հայաստանի տնտեսական զարգացումը եւ ԼՂ հարցի կարգավորումը ինչ-որ ձեւով կապակցված են, որեւէ կասկած չկա: Որ հայ-ադրբեջանական հաղորդակցությունների վերականգնումը, հայ-թուրքական սահմանի ապաշրջափակումը եւ Հայաստանի տնտեսական զարգացման հնարավորությունները եւս ինչ-որ ձեւով կապակցված են, էլի կասկած չկա: Սակայն խիստ վտանգավոր է օտարերկրյա դիվանագետների լոբբիինգով հայության ուղեղում ամրագրել, հայ ժողովրդին փորձել համոզել, թե մեր վաստ ապրելու, տնտեսական ճգնաժամի պատճառը Ղարաբաղն է: Հիշում եք, չէ՞, 1997 թ. շրջանառության մեջ դրված «թեւավոր» խոսքերը, որ «լավ չենք ապրի, մինչեւ Ղարաբաղի հարցը չլուծվի, մինչեւ շրջափակումները չվերանան»:

Խոսենք կոնկրետ օրինակներով: Եվրասիայի խոշորագույն պետություններից է Ուկրաինան, որը չունի թշնամի շրջապատ, որեւէ երկրի կողմից շրջափակված չէ, չունի Ղարաբաղի հարց: Հարց: Ինչո՞ւ Ուկրաինան տնտեսական ցուցանիշներով առաջ չէ Հայաստանից, ի՞նչ պատճառով է ուկրաինացիների կեսից ավելին աղքատ: Կամ Ղազախստանը: Ըստ ՄԱԿ-ի զարգացման 2002 թ. զեկուցագրի, «կյանքի որակով» Հայաստանը 173 պետությունների մեջ 76-րդ տեղում է, Ղազախստանը՝ 78-րդ, Ուկրաինան՝ 80-րդ:

Հոկտեմբերի 25-ին, Բաքու մեկնելուց երեք օր առաջ ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյը մամուլի ասուլիս տվեց: Պատասխանելով «Ազգի» հարցին՝ ի՞նչ միջոցառումներ, ճնշումներ է բանեցնում ԱՄՆ-ը Թուրքիայի վրա, որպեսզի վերջինս դադարեցնի Հայաստանի տնտեսական շրջափակումը, պրն Օրդուեյը նշեց, որ Երեւան-Անկարա հարաբերությունների բարելավման ճանապարհին «ուժեղ խթան» է տեսնում ղարաբաղյան խնդրի կարգավորումը, միաժամանակ ընդգծելով, որ հայ-թուրքական սահմանի ապաշրջափակումը եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների բարելավումը չեն պայմանավորվում ղարաբաղյան հարցի կարգավորմամբ: Բախվում ամերիկացի դիվանագետը ակնարկեց, որ Հայաստանի տնտեսության համար խթան կլինի Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի հետ սահմանների բացումը: Մի կողմ թողնենք, թե որ երկրներն են շրջափակման ենթարկել Հայաստանին:

«Ազգը» մեկ անգամ չի գրել, որ Թուրքիան այն երկիրը չէ, որ Հայաստանի տնտեսական զարգացումը պայմանավորի նրա հետ հարաբերությունների կարգավորմամբ: Ադրբեջանը՝ առավել եւս: Ըստ ՄԱԿ-ի Զարգացման ամենամյա զեկուցագրի, եթե Հայաստանը 76-րդ տեղում է, ապա Թուրքիան՝ 85-րդ, Ադրբեջանը՝ 88-րդ: Շուրջ 70 մլն բնակչություն ունեցող Թուրքիայում, ինչպես հինգշաբթի օրը թուրքական պետհեռուստատեսության եթերից նշեց «Երջանկություն» կուսակցության նախագահ Քութանը, 30 միլիոնն աղքատության շեմին է, 20-ը՝ սովի: 2001 թ. փետրվարից մինչեւ 2002 թ. փետրվար ընկած ժամանակահատվածում թուրքական տնտեսության աճը կազմել է մինուս 9 տոկոս, մեկ տարվա ընթացքում փակվել են 19 բանկ եւ 125 հազար ձեռնարկություն: Ովքեր եղել են Թուրքիայում, կարող են վկայել, որ միջին հաշվով Թուրքիայում «կյանքի որակը» Հայաստանից բարձր չէ: Միջին հաշվով կյանքն Ադրբեջանում Հայաստանից լավ չէ, պնդում է Ալիեւը:

Եթե իրոք ԱՄՆ-ը ցանկանում է Հայաստանի տնտեսական հզորացում, այդ հզորացումը կապում Թուրքիայի հետ, ապա ինչո՞ւ ճնշումներ չի բանեցնում, որպեսզի Թուրքիան փոխի Հայաստանի հանդեպ տարվող թշնամական քաղաքականությունը:

Հայաստանի տնտեսական զարգացումը եւ ԼՂ հարցի կարգավորումն ինչ-որ չափով կապակցված են: Հայաստանը խորը շնչելու հնարավորություն կստանա այն ժամանակ, երբ կարգավորվի ԼՂ հակամարտությունը, բացվեն սահմանները: Սակայն խիստ վտանգավոր է Հայաստանի տնտեսական զարգացումը ղարաբաղյան հարցի հետ ուղղակիորեն կապելը: Եվրոպացի եւ ամերիկացի դիվանագետներն իրավունք ունեն դա անել, անգամ զբաղվել լոբբիինգով, քանի որ, նրանց պատկերացմամբ, Ղարաբաղը լոկ տարածք է, երկրագնդի փոքրիկ հողակտոր: Հայության համար Ղարաբաղն ազգային գաղափար է, հայրենիք: Այն պահից, երբ մեր ուղեղի համար եւս Ղարաբաղը դառնա տարածական ընկալում, տարածք-հողակտոր, ապա կկորցնենք այն:

Հեյդար Ալիեւը մի քանի անգամ ակնարկել է, որ Ղարաբաղը քարքարոտ տարածք է, լեռնային: Ճի՞շտ է ասված, բայց ասված է ադրբեջանցու ուղեղի համար:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն
/հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Գովազդային շուկան կայացման փուլում

Երեկ նկարիչների միության շենքում բացվեց «Տպագրություն. Հրատարակչություն. Գովազդ» երկրորդ ցուցահանդեսը, որը կտևի 3 օր: Այս անգամ ևս, ինչպես անցյալ տարի, ցուցահանդեսի կազմակերպիչն է «Լոգոս» EXPO-Center կազմակերպությունը: Այստեղ ներկայացված շուրջ 25 կազմակերպությունները, որոնց թվում էր նաև միջոցառման ինֆորմացիոն աջակցությունն ապահոված **«Ազգ»** օրաթերթը, իրականացնում են գովազդների պատրաստում, տեղադրում, գրքերի, հանդեսների տպագրում, ձևավորման (դիզայն) աշխատանքներ և այլն: Իրենց ներկայացրած ծառայությունների մասին մանրամասներ հաղորդելու խնդրանքով զրուցեցինք ցուցահանդեսի մի շարք մասնակիցների հետ: Մեր առաջին զրուցակիցը, սակայն, ցուցահանդեսի կազմակերպիչ **«Լոգոս» EXPO կազմակերպության տնօրեն Սուրեն Նազինյանն էր.**

- Ցուցահանդեսի կարևորագույն նպատակը գովազդի ոլորտում նորագույն տեխնոլոգիաները, նոր հրատարակված գրքերը ցուցադրելն է, տարբեր կազմակերպությունների միջև գործարար կապերի ստեղծումն ու ամրացումն է: Իմ կարծիքով, այս ոլորտում գործող ընկերությունները մեկ տարի առաջվա համեմատ ավելի են ամրապնդվել և կայացել: Նրանց առաջարկած ծառայությունները բավականին որակյալ են: Սակայն այս ոլորտի լիարժեք զարգացումը պայմանավորված է արդյունաբերության և տնտեսության մյուս ճյուղերի զարգացմամբ, ինչը կնշանակի գովազդների պատվերների աճ: Մեր կազմակերպությունն արդեն 15 ցուցահանդես է կազմակերպել՝ երկու անգամ «Արդյունաբերական Հայաստան», երկու անգամ «Առողջապահություն և դեղագործություն», երեք անգամ «Կրթություն և կարիերա», այս ցուցահանդեսը դարձյալ երկու անգամ և այլն:

«Անտարես» ընկերություն, Ռուզան Գնյազյան.

- Մեր կազմակերպությունը վերելք է ապրում: Արդեն երեք տարածք ունենք Մաշտոցում, Զեյթունում և Թումանյան փողոցում, և արտաքին գովազդի արվեստանոց: Բացել ենք ֆիրմային հագուստների, դրո-տպագրումը: Ունենք նաև հուշանվերների տեսականի՝ գրիչներ, այրիչներ, բաժակներ:

«Արմենիկա հանրագիտարան», Իգոր Մխիթարյան.

- Իրականացնում ենք տպագրական, հրատարակչական գործունեություն: Հիմնականում հայկական թեմաներով («Հայկական հարց», «Քրիստոնյա Հայաստան-1700»), նաև գրքեր մաքենաշիկաշակների և այլ խորհրդանիշների պատրաստման բաժին: Մենք նաև «Կոնիկա» ընկերության ներկայացուցիչն ենք: Մեր պատվիրատուների մեջ կան շատ հայտնի ընկերություններ:

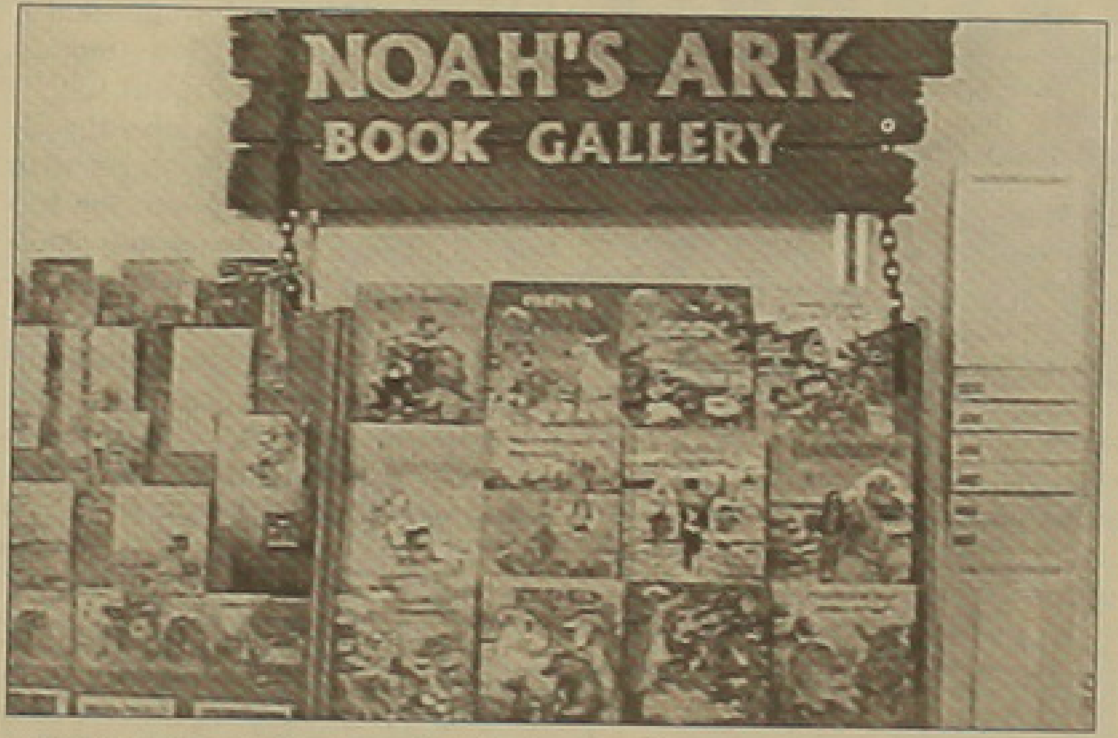

«Բիայնա» ընկերություն, Վահան Հակոբյան.

- Մեր ընկերությունը լեհական Promo stars ընկերության ներկայացուցիչն է: Բազմաթիվ և բոլոր սեզոնների համար նախատեսված հագուստները (կիսաբաճկոններ, շապիկներ և այլն) արտադրվում են Լեհաստանում և ներմուծվում այստեղ: Այստեղ համապատասխան տեխնոլոգիայով արվում է այսպես կոչված անձնավորեցում: Այսինքն՝ տվյալ ընկերության անվանման յի տեսությունից: Տպագրում ենք հայ նկարիչների, բանաստեղծների ալբոմներ, բուկլետներ, գրքույկներ: Մեր ծառայություններն ավելի հասանելի են ժողովրդին: Համագործակցում ենք Հայկական հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրության հետ, համատեղ հրատարակում գրքեր:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ նախորդ ցուցահանդեսի համեմատությամբ իսկապես նկատելի է ոլորտի առաջընթացն ինչպես գովազդների պատրաստման, այնպես էլ տպագրության որակի, ձևավորման առումով: Հետևաբար կարող ենք արձանագրել, որ այս շուկան կայացման փուլում է:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Համահայկական երիտասարդական խորհրդաժողով Հայաստանում

Երեկ «Համահայկական երիտասարդական միջազգային կենտրոն» հիմնադրամը խորհրդակցության էր հրավիրել ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանին և այլ պաշտոնյաների: Հայաստան-սփյուռք առաջին համաժողովից հետո՝ դեռևս 2001 թ. հունիսին ստեղծված այս հիմնադրամը արտգործնախարարին հրավիրել էր քննարկելու նոյեմբերի 25-30-ին Հայաստանում կայանալիք երիտասարդության հարցերով համահայկական խորհրդաժողովի հետ կապված խնդիրներ: Հիմնադրամի տնօրեն Վահագն Մկրտչյանը նշեց, թե իրենք որպես Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններում երիտասարդության հարցերը համակարգող օրգան, նոյեմբերյան հավաքին սպասում են շուրջ 50 պատվիրակների սփյուռքի մեր գաղութներից: Բնականաբար, կմասնակցեն նաև հայաստանյան համապատասխան պետական ու հասարակական կառույցների ներկայացուցիչներ:

Առայժմ ամենագործնական քայլը, թերևս, Հայաստան-սփյուռք փոխգործակցության երիտասարդական թևի հետ կապված, Ծաղկաձորում մի շենքի տրամադրումն է վերոհիշյալ հիմնադրամին: ՀՀ կառավարության կողմից անհատույց նվիրված այս շենքն արդեն վերանորոգվում է «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով: Խոսքը ծաղկաձորյան գլխավոր մարզահամալիրի երրորդ մասնաշենքի մասին է, որը նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2003 թ. սեպտեմբերին՝ 4-աստղանի հյուրանոցի և երիտասարդական միջազգային կենտրոնի կարգավիճակով: Այս մանրամասները լսելուց հետո Վարդան Օսկանյանը հիշեցրեց, որ նման կենտրոն ստեղծելու առաջարկությունը ՀՀ Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանինն էր: «Նախագահը Հայաստան-սփյուռք առաջին խորհրդաժողովին սրանից զատ ևս մեկ համակարգային առաջարկությամբ հանդես եկավ՝ ստեղծել համահայկական տեղեկատվական դաշտ: Կարծում եմ, ծաղկաձորյան կենտրոնի գործարկումից հետո այս երկրորդ խնդիրն էլ կսկսի լուծվել, քանի որ այդ ֆիզիկական կառույցի մեջ պիտի դնել կրթական գաղափարախոսություն»: Արտգործնախարարը խիստ կարևորեց Հայաստան-սփյուռք համագործակցության այս ճյուղը՝ նշելով, որ իրենց նպատակն է սփյուռքում ազգային գաղափարախոսություն սերմանելու գործը սկսել արմատներից՝ նոր սերնդից: Պրն Օսկանյանը տեղեկացրեց նաև, որ արդեն Հայաստան-սփյուռք երկրորդ խորհրդաժողովի որոշումով ստեղծված 5 աշխատանքային խմբերը ձևավորվել են և պատրաստ են համակարգել քաղաքական, տնտեսական, կառուցվածքային, տեղեկատվական և մշակութային կրթական ոլորտները մեր ժողովրդի տարբեր հատվածների օրգանական փոխգործակցության մեջ: Ըստ Վ. Օսկանյանի, աշխատանքային 5 այս հանձնաժողովները ևս շուտով կգումարեն խորհրդաժողովներ:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությանը նվիրված հինգերորդ հանրապետական գիտաժողովը

Նոյեմբերի 1-ին Գյումրիում բացվեց Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությանը նվիրված հանրապետական հինգերորդ եռօրյա գիտաժողովը, որն այս անգամ նաև համընկնում է ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի ստեղծման ու գործունեության հինգերորդ տարեդարձին: 1994 թվականից ի վեր արդեն կայուն ավանդույթով երկու տարին մեկ գումարվող գիտական այս ներկայացուցչական նստաշրջանները կարևոր խթան են դարձել շիրակագիտության և ընդհանրապես հայագիտության զարգացման համար: Համրագումարելով պատմագավառի վաղ ժամանակներից մինչև մեր օրերը հասնող հոգևոր ու նյութական մասունքների այս տարիների ուսումնասիրությունների արդյունքները, դրանք ակնառու երևույթ են դարձել Կումայրի-Գյումրու մշակութային կյանքում՝ մեծ արձագանք ունենալով նաև հանրապետության գիտական շրջանակներում: Ցայժմ առանձին ժողովածուներով տպագրվել և գիտական շրջանառության մեջ են դրվել նախորդ բոլոր գիտաժողովների զեկուցումների հիմնադրույթները, իսկ ամենաարժեքավորները ծավալուն հոդվածների ձևով տեղ են գտել Շիրակի հայագիտական կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի չորս հատորներում:

Հինգերորդ գիտաժողովի բացմանը ելույթ ունեցան և նրա աշխատանքը կարևորեցին Շիրակի մարզպետ, կազմհանձնաժողովի համանախագահ Ֆելիքս Փիրումյանը, ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի տնօրեն, պատմագիտության դոկտոր Արամ Քալանթարյանը, Գյումրու պետական մանկավարժական ինստիտուտի պրոռեկտոր, պրոֆեսոր Սամվել Ալեքսանյանը, ուրիշներ: Լիագումար նիստերում և մասնաճյուղերում երեք օրվա ընթացքում քննարկվելիք գիտական զեկուցումները կհայտնեն պատմական գավառի հարուստ ազգագրության ու բանահյուսության, հնագիտության ու մարդաբանության, ճարտարապետության ու վիմագրության, բարբառագիտական ու էթնոսոցիոլոգիական հետազոտությունների արդի վիճակը, կնպաստեն նախորդ գիտաժողովից հետո անցած երկու տարիների ընթացքում շիրակագիտական մտքի ձեռքբերումների համակարգմանը:

Գ. Մ.

Աշխատանքից ազատվել է «Արմենտելի» տնօրեն Յորդուլասը

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանն այսօր պաշտոնական կարգով դատական ակտերի հարկադիր ծառայության Երևանի ստորաբաժանման կողմից ծանուցվել է, որ «OTE» ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող «Արմենտել» համատեղ ձեռնարկության հասարակ անվանական բաժնետոմսերը վաճառվելու են հրապարակային սակարկությունների միջոցով: Հիշեցնենք, որ Դ. Հարությունյանը հանդիսանում է ՀՀ կառավարության կողմից լիազորված և «OTE» ընկերությունից hօգուտ կառավարության ավելի քան 1 մլն 500 հազ. ԱՄՆ դոլար բռնագանձելու վերաբերյալ դատական վեճի կողմ:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ արդարադատության նախարարությունում, աճուրդը տեղի կունենա նոյեմբերի 13-ին, 1 բաժնետոմսի մեկնարկային գինն է 70 դրամ 7 լումա:

Երեկ «Արմենտել» ընկերության տնօրենների խորհրդի նիստում ընդունվել է տնօրեն Նիկոլաոս Յորդուլասի հրաժարականը: Տնօրենի պաշտոնակատար է նշանակվել Ջորջ Վասիլակիսը:

Պետական պաշտոնյան երդվում է... ծառայել ժողովրդին

«Քաղաքացիական ծառայության» մասին օրենքի համաձայն, պաշտոնն ստանձնելու ժամանակ յուրաքանչյուր քաղաքացիական ծառայող պարտավոր է երդում տալ՝ ժողովրդին ազնվորեն ծառայելու և իր պարտականությունները օրինականության շրջանակներում կատարելու մասին:

Նոյեմբերի 1-ին տեղի ունեցավ քաղաքացիական ծառայության խորհրդի նորակազմ աշխատակազմի՝ 53 պաշտոնյաների երդման արարողությունը:

Երդման տեքստն ամրագրված է «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով և ունի հստակ ձևակերպում. «Ստանձնելով ՀՀ քաղաքացիական ծառայողի պաշտոնը՝ հանդիսավոր երդվում եմ հավատարիմ ծառայել ՀՀ ժողովրդին, խստագույնս պահպանել ՀՀ սահմանադրությունը և օրենքները, մարդու և քաղաքացու իրավունքները և ազատությունները, աջակցել սահմանադրական կարգի պահպանմանը, արժանապատվորեն կրել քաղաքացիական ծառայողի բարձր կոչումը, անվերապահորեն կատարել ծառայողական պարտականությունները»:

Այդ 53 պաշտոնյաները Հայաստանի Հանրապետությունում առաջին քաղաքացիական ծառայողներն են, որոնցով փաստորեն ներդրվում է քաղաքացիական ծառայության համակարգն ընդհանրապես:

Նոյեմբերի 4-ից քաղաքացիական ծառայության խորհուրդն անցկացնելու է նաև մրցույթներ օրենքով սահմանված կառավարման ոլորտի 36 գերատեսչությունների (նախարարությունների, մարզպետարանների, պետական անկախ համարվող հանձնաժողովների, կոմիտեների և այլն) աշխատակազմերի ղեկավարների թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Թաթուլ Ալթունյանի 100-ամյակը Մ. Նահանգներում

«Թաթուլ Ալթունյանը մեր չքնաղ ժողովրդական երգերը դարձրեց գոհարներ և նրանցով զարդարեց հայ ժողովրդի լուսավոր ճակատը», մեծանուն գեղանկարիչ Մարտիրոս Սարյանի այս խոսքերով է բացվում Մ. Նահանգներում հայ ժողովրդական երգի զարգացման ու տարածման երախտավոր Թաթուլ Ալթունյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված համերգի ծանուցագիրը:

Հետևելով հայ երաժշտական մշակույթի գլխավոր դեմքերին, Ֆիլադելֆիայի «Քնար» և Վաշինգտոնի «Անի» երգչախմբերը երկու հոբելյանական համերգներով, առաջինը նոյեմբերի 3-ին, Վաշինգտոնի «Սեյուարս» միջնակարգ դպրոցի դահլիճում և երկրորդը՝ նոյեմբերի 17-ին, Ֆիլադելֆիայի «Ափր Դաբլին» միջնակարգ դպրոցի դահլիճում պատրաստվում են նշել այդ տարեդարձը:

Երկու երգչախմբերի գեղարվեստական ղեկավարն է Արսեն Մայլյանը:

Ավելացնենք, որ բացի սփյուռքի մեր հայրենակիցներին հոգևոր և գեղարվեստական ապրումներ պարգևելուց, երկու երգչախմբերը լծված են նաև հայրենաշեն նպատակների իրագործմանը: Նրանք սիրահոժար կրթաթոշակ են տրամադրում Երևանի Կոմիտասի անվան երաժշտանոցի 20 ուսանողների:

Հ. Օ.

«Արարատի» շռնդալից հաղթանակն Օտտավայում

Հոկտեմբերի 29-ին Օտտավայի (Կանադա) Ազգային պատկերասրահում տեղի է ունեցել Ատոմ Էգոյանի «Արարատ» ֆիլմի պրեմիերան, որին ներկա են եղել, ըստ ստացված տեղեկությունների, կանադական ազգային ժառանգության պահպանման նախարար Շեյլա Կոպսը, այլ նախարարներ, խորհրդարանի անդամներ և դիվանագիտական մարմնի ներկայացուցիչներ:

Մոնրեալից, Տորոնտոյից և Օտտավայից հայ համայնքների ներկայացուցիչների, օտարերկրյա հյուրերի, ինչպես նաև ռեժիսոր Էգոյանի, դերասաններ Արսինե Խանջյանի և Դեյվիդ Ալպայի առաջ ելույթ ունենալով, նախարար Կոպսը բարձր է գնահատել խորհրդարանական Սարգիս Ասատուրյանի և հայազգի ռեժիսորի ջանքերը Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործում և Կանադայի կառավարությանը կոչ է արել պաշտոնապես ճանաչել 1915-ի իրադարձությունները որպես ցեղասպանություն:

«Չափազանց ուրախ եմ, որ «Արարատը» նման շռնդալից հաջողության արժանացավ Օտտավայում: Վստահ եմ, որ այս ֆիլմը բազմապատկելու է մեր ջանքերը ցեղասպանության ճանաչման գործում: Այսօր մենք շատ ավելի մոտ ենք այդ նպատակին, քան երբևէ: Շնորհակալություն եմ հայտնում Ատոմ և Արսինե Էգոյաններին», այդ առթիվ ասել է Սարգիս Ասատուրյանը:

Ավելացնենք, որ նոյեմբերի 17-ին «Արարատը» ցուցադրվելու է Լոնդոնի ֆիլմերի փառատոնում:

Հ. Օ.

Բագրատ վրդ. Գալստանյան. «Վազգենյանցիներիս համար դպրոցը մեր տունն է»

12 տարի առաջ երջանկահիշատակ Վազգեն Ա հայրապետի օրհնությամբ ու այն ժամանակ Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ, ներկայիս Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի համարձակ նախաձեռնությամբ Սեւանա կղզում հիմնադրվեց Վազգենյան հոգեւոր դպրոցը: Ինչպես վերհիշում են առաջին սերնդի ուսանողները, սկիզբը չափազանց դժվար էր: Ավելի քան հարյուրամյակ առաջ Սեւանա կղզում Խրիմյան Հայրիկի կառուցած հոգեւոր ընծայարանի շենքը ծառայում էր եւ որպես դպրոց, եւ որպես կացարան զուրկ կենցաղային տարրական պայմաններից: Եվ սակայն նման պայմաններում դպրոցը 1996 թ. տվեց իր առաջին 9 շրջանավարտները:

Վերջերս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հայրապետական տնօրինությամբ Տ. Բագրատ վրդ. Գալստանյանը նշանակվեց Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Արագածոտնի թեմի առաջնորդ: Այս նոր պաշտոնին զուգահեռ հայր սուրբը շարունակում է նաեւ կատարել տեսչի պարտականությունները Սեւանի Վազգենյան դպրոցում: Սույն հարցազրույցը, որ արվել է մինչ Հայր Բագրատի նոր նշանակումը, տեսչական եռամյա գործունեության յուրօրինակ ամփոփում է:

Այսօր արդեն հաղթահարված են ոչ վաղ անցյալի դժվարությունները, եւ Վազգենյան դպրոցը Գեւորգյան հոգեւոր ճեմարանի կողքին դարձել է Հայ եկեղեցու կարեւոր կրթօջախներից մեկը: Գարեգին Բ կաթողիկոսի ընտրությունից հետո այն գործում է Սբ. Էջմիածնի տնօրինության ներքո: Հնգամյա դպրոցի կրթական ծրագիրն ամբողջությամբ համապատասխանեցված է Գեւորգյան ճեմարանի առաջին 5 լսարաններին: Ավարտելով դպրոցը՝ վազգենյանցիներն ամբողջացնում են իրենց ուսումը Գեւորգյան հոգեւոր ճեմարանի 6-րդ լսարանում եւ ապա համալրում Հայ եկեղեցու սպասավորների շարքերը: «Այսօր այլեւս ականատեսը չենք անցյալի դժվարությունների եւ ուսումնական ու հոգեւոր-աղոթական կյանքն է, որ ցանկանում ենք հիմնավորապես զարգացնել Սեւանա անապատում, ուր այսօր ուսանում է 5 տասնյակից ավելի ուսանող», ասում է դպրոցի տեսուչը:

Այս տարի, շնորհիվ Հայ եկեղեցու նվիրյալ բարերարների, բացվեց դպրոցի կացարանային նոր մասնաշենքը 110 ուսանողի համար: Առաջիկայում կօրհնվի նաեւ նորակառույց Սբ. Հակոբ մատուռը:

– Հայր Սուրբ, ի՞նչ հիմնական պահանջներ են դրվում Վազգենյան դպրոցի ուսանողության առջեւ: Ինչպիսի՞ն պետք է լինի դպրոցի ուսանողը:

– Չէի ցանկանա բառեր շռայլել: Այդ մասին Պողոս առաքյալն է ասում պարկեշտ, խոնարհ, ուսումնատենչ, աղոթական: Բնականաբար, դպրոցն իր տեղանքով լինելով առանձնացված, հատկապես երկարատեւ ձմռան ամիսներին, ավելի շատ ընկալվում է որպես վանական հաստատություն: Սեւանա վանքը, որ ժամանակին հռչակված է եղել մեր եկեղեցու կյանքում, լեցուն է անանուն վարդապետների, վանականների աղոթքով: Այդ մթնոլորտը մեր կամքից անկախ ու մեր գիտակցությունից դուրս ներազդում է բոլորիս մտքերի ու հոգիների վրա: Եվ վազգենյանցին էլ, ինչպիսին որ եղած լինի մինչ դպրոց գալը, վստահ եմ, որ ապրելով նման մթնոլորտում, շատ կարճ ժամանակում իր մտածողությամբ վերափոխվում եւ դառնում է այնպիսին, ինչպիսին պետք է լինի յուրաքանչյուր հոգեւոր հաստատության սան՝ այն ըմբռնումով, որ դպրոցը, սոսկ ուսումնական հաստատություն լինելուց ավելին է մեզ համար: Վազգենյանցիներիս համար մեր դպրոցը մեր տունն է:

– Այս տարի դպրոցի 5-րդ լսարանն ավարտեց 8 ուսանող: Մինչդեռ ընդունվողների թիվը շատ ավելին է: Տպավորություն է ստեղծվում, որ մի մասը չի կարողանում հարմարվել դպրոցի կյանքին:

– Բնականաբար ուսման ընթացքում, հատկապես առաջին 1-2 ամսում, ոմանք, չկարողանալով հարմարվել հոգեւոր դպրոցի պահանջներին, հեռանում են: Ցավոք սրտի, լինում են նաեւ դեպքեր, երբ ուսանողը հեռացվում է տեսչության կողմից:

– Նկատի ունենալով, որ դպրոցի կրթական ծրագիրն ամբողջությամբ համապատասխանում է Գեւորգյան ճեմարանի առաջին 5 լսարանների ծրագրին, նախատեսվո՞ւմ է արդյոք դպրոցում բացել 6-րդ լսարան եւ դրանով դարձնել լրիվ բարձրագույն ուսումնական հաստատություն:

– Վազգենյան դպրոցի շրջանավարտների ուսումնառությունը Գեւորգյան ճեմարանի 6-րդ լսարանում մեկ նպատակ ունի, որպեսզի ավարտական տարում ուսանողը կարողանա ապրել Սբ. Էջմիածնի շնչով եւ իր հարազատությունն ու կապվածությունը զգա Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի հետ: Այս առումով է, որ Սեւանա վանքում 6-րդ լսարան բացելու անհրաժեշտություն չկա:

– Հայաստանում Սեւանի Սբ. Առաքելոց եկեղեցին, թերեւս, միակն է, որտեղ ամեն կիրակի հնչում է միայն կոմիտասյան պատարագը՝ դպրոցի «Լուսավորիչ» երգչախմբի երգեցողությամբ: Այս տարի երգչախումբն առաջին անգամ բարձրացավ նաեւ պրոֆեսիոնալ բեմ՝ Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության սրահում: Ինչպե՞ս է ստեղծվել երգչախումբը եւ ի՞նչ ծրագրեր կան:

– Նշանակվելով Վազգենյան դպրոցի տեսուչ, երբ առաջին անգամ եկեղեցում լսեցի տղաների երգեցողությունը, կոչեցի նրանց բազմաձայն երգչախումբ կազմելու: Առաջին պայմանը եղավ կարճ ժամանակում սովորել կոմիտասյան պատարագը: Ուսանողությունն ընդառաջ գնաց այս կոչին, եւ դպրոցի սաների մասնակցությամբ ու նրանց ջանքերով էր, որ «Լուսավորիչ»-ը կյանքի կոչվեց: Տղաները հոգեւոր երգի կրողներ են, եւ նրանց երգը բացի համերգային կամ սկավառակային տեսք ունենալուց, մշտապես հնչում է եկեղեցում: Մեկ տարվա ընթացքում կարողացել ենք թողարկել լազերային սկավառակ՝ Կոմիտասի «Պատարագ»-ը, որ ձայնագրվեց Մայր տաճարում Տ. Հովնան արք. Տերտերյանի հովանավորությամբ: Ձայնագրել ենք նաեւ շարականների ընտրանի, որի հրապարակմանը դեռ սպասում ենք: Մտածում ենք նաեւ այս գործը շարունակական դարձնելու մասին:

– Դպրոցը թերեւս բացառություն է նաեւ իր օժանդակ տնտեսության գոյությամբ:

– 2000 թ. դպրոցին կից, եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի հայաստանյան կլոր սեղան գրասենյակի ակտիվ մասնակցությամբ, հաստատվեց մասմթերքների եւ կաթնամթերքների օժանդակ տնտեսություն: Նպատակն էր սեփական արտադրանքով բավարարել սննդի որոշ կարիքներ: Սակայն մենք չենք ուզում սոսկ սպառողական իմաստով մոտենալ այս գործին: Օժանդակ տնտեսությունը լավագույն առիթ է գործնական կերպով արտահայտելու արարչագործության հանդեպ մեր պատասխանատվությունը: Եվ մեզ համար առաջին հերթին այդ նշանակությունն ունի: Այս տարի ճեմարանի դասավանդման ցուցակում մտցված է «կանաչ աստվածաբանություն» պայմանականորեն անվանված առարկան, որն իր բովանդակությամբ նշանակում է մարդու պատասխանատվությունը բնության, արարչագործության հանդեպ:

– Առաջիկա ի՞նչ ծրագրեր ունեք:

– Մեր բոլոր ծրագրերն իրականացվել ու իրականացվում են դպրոցի հիմնադիր հոր՝ Վեհափառ հայրապետի օրհնությամբ: Այսօր կացարանային նոր մասնաշենքի գործարկմամբ գրադարանն ընդարձակելու հնարավորություն է ստեղծվել, եւ կամենում ենք կարելիության սահմաններում վերականգնել Սեւանի հռչակված մատենադարանը՝ վերահաստատելով այն բարի ավանդույթը, որ եղել է Սեւանի վանքում՝ իբրեւ միջնադարյան կարեւոր գրչության կենտրոն: Անցած տարի դպրոցի ջանքերով լույս տեսավ «Սբ. Առաքելոց» տարեգիրքը: Կամենում ենք տարեգրքի հրապարակումը դարձնել շարունակական, արդեն երկրորդ համարը մոտ օրերս լույս կտեսնի: Ցանկանում ենք այլ հրատարակություններ եւս ունենալ, հիմնել նաեւ հրատարակչություն՝ Սբ. Կարապետ անունով: Եվ Աստծո կամոք դա էլ կլինի:

ՏԻԳՐԱՆ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

Անկյալ «հրեշակը»

Սկիզբը էջ 1

Պաշտոնապես, ուրեմն, Լեւոն Հայրապետյանի ղարաբաղյան գործարարությունն սկզբնավորվել է Վանքի արտադրական կոմբինատը՝ նրա գլխավորած «ԼԴ» ՓԲԸ-ին անհատույց տրամադրելու մասին ԼՂՀ կառավարության որոշմամբ: Ուրեմն՝ ի սկզբանե գործարարը եղել է պետության բացահայտ հովանավորության ոլորտում, այլապես աշխատող եւ արտադրանք թողարկող ձեռնարկությունը չէր տրամադրվի մասնավոր անձի, այն էլ՝ անհատույց: Հավանաբար գործարարի խոստումները գրավիչ են թվացել ԼՂՀ կառավարությանը, բայց սա պատմության մի հարց չէ: Շարունակենք հետեւել Լեւոն Հայրապետյանի գործունեությանը: 2000 թ. մարտի 10-ին «Ասա Վանք Լես» ՓԲԸ տնօրեն Հ. Հովսեփյանը պաշտոնապես ծանուցում է ԼՂՀ տնտեսական եւ կառուցվածքային բարեփոխումների նախարարին. «ԼՂՀ կառավարության 1997 թ. նոյեմբերի 28-ի թիվ 176 որոշման համաձայն, Մարտակերտի շրջանի Վանքի արտադրական կոմբինատն անհատույց սեփականաշնորհվել է «ԼԴ» ՓԲԸ-ին, որը պարտավորվել է մինչեւ 1999 թ. դեկտեմբերի 31-ն օբյեկտում կատարել 1.200.000 ԱՄՆ դոլարի չափով ներդրումներ:

Առ այսօր «ԼԴ» ՓԲԸ պայմանագրով ստանձնած պարտավորություններ չի կատարել եւ, համաձայն առկա տեղեկությունների, հնարավորություն չունի կատարել իր պարտականությունները»: Այնուհետեւ Հ. Հովսեփյանը (Լ. Հայրապետյանի լիազորած անձ) խնդրում է «անվավեր ճանաչել» «ԼԴ» ՓԲԸ հետ կնքված սեփականաշնորհման պայմանագիրը, օբյեկտը սահմանված կարգով սեփականաշնորհել «Ասա Վանք Լես» ՓԲԸ»՝ խոստանալով 2 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրումներ կատարել, ընդ որում 1,2 մլն դոլարն՝ առաջին ամսում:

ԼՂՀ կառավարությունը հարգել է այս խնդրանքը նույնպես, կնքվել է պայմանագիր, բայց ահա 2000 թ. հուլիսի 13-ին ԼՂՀ տնտեսական եւ կառուցվածքային բարեփոխումների նախարար Ա. Աբրահամյանը պաշտոնական նամակով պահանջում է Հ. Հովսեփյանին. «Վանքի արտադրական կոմբինատի 1998-1999 թթ. վերակառուցման ծրագրի համաձայն Դուք պարտավորվել եք օբյեկտում կատարել 1.200.000 ԱՄՆ դոլարի ներդրումներ եւ եռամսյակը մեկ հաշվետվություն ներկայացնել կատարված աշխատանքի մասին: Առ այսօր ստանձնած պարտավորությունների կատարման մասին տեղեկություն Ձեր կողմից չի ներկայացվել: Խնդրում եմ 10 օրվա ընթացքում ներկայացնել գրավոր հաշվետվություն ծրագրով սահմանված պարտավորությունների կատարման մասին»: Պատասխանը եղել է խորհրդավոր լռություն: Նույն պահանջ-խնդրանքով նամակ Լեւոն Հայրապետյանին հղվել է նաեւ 2001 թ. մարտի 1-ին, որը նույնպես մնացել է անպատասխան: Ահա եւ քեզ «հայրենասեր գործարար-բարերարի» վերաբերմունք հայրենի պետության նկատմամբ. մարդը զլանում է տեղեկացնել, թե ստանձնած պայմանագրային պարտավորություններից ի՞նչ եւ ո՞ր ծավալով է կատարել: Այսինքն՝ արհամարհում է պետությունը եւ պետական կառույցները, ի դեմս նրանց՝ ամբողջ ժողովրդին, որի ունեցվածքի մի մասի անհատույց տնօրինությամբ է սկսել իր ձեռնարկատիրական գործունեությունը Լեռնային Ղարաբաղում:

Մի՞թե սա աշխարհ տեսած մարդու վերաբերմունք է: Լավագույն ցանկությամբ անգամ դժվար է հավատալ, թե նա երբեւէ որեւէ երկրում եղել կամ կարող է լինել բարեխիղճ գործարար, օրինապաշտ հարկատու, որովհետեւ անցած տարիներին ԼՂՀ-ում հասցրել է կուտակել ընդհանուր հաշվով 136 մլն 483 հազար 800 դրամի հարկային պարտքեր՝ տույժով եւ տուգանքով հանդերձ: Սա՞ է հայրենասիրությունը, թե այն, որ փաստացի վճարելով 91 մլն դրամ աշխատավարձ, հաշվապահական՝ երկրորդ փաստաթղթերով ցույց է տալիս 10 անգամ նվազ գումար, հրաժարվում անգամ սոցիալական ապահովության վճարումներից, այսինքն՝ չի փոխանցում այն փողերը, որոնցից գոյանում է ԼՂՀ կենսաթոշակային հիմնադրամը՝ ծերերի, հաշմանդամների, զոհվածների ընտանիքների եկամտի աղբյուրը: Սա ի՞նչ է, մի՞թե հայրենասիրություն: Ոչ, դա պարզ անպարկեշտություն է, եթե ավելին չասվի, իսկ այն, որ Լեւոն Հայրապետյանը զլանում է վճարել սպառած էլեկտրաէներգիայի, ծառահատման դիմաց՝ սա գործարարության եւ, առավել եւս, բարեգործության հետ ի՞նչ հեռավոր առնչություն ունի:

Այս ամենը կասկածելի է: Շատ բազմաթիվ բողոքներ նույնպես արտահայտվել են, այդ թվում ազգային ժողովի ամբիոնից: Պատգամավորները քննադատության են ենթարկել հարկային մարմիններին, անտառտնտեսությանը, բնության պահպանության վարչությանը: Պետությունը չէր կարող աչք փակել այդ ամենի վրա: Նա պարտավոր էր գործարարին հիշեցնել իր պարտավորությունները, իսկ Լեւոն Հայրապետյանը չպետք է թույլ տար, որ գործարարի իր նախապես հարգված անունն արատավորվեր զանազան մանր ու մեծ թերացումների, հարկերից չարամտորեն խուսափելու մասին տարածված լուրերով:

Իհարկե, ցավալի է, երբ մարդ հայտնվում է նման վիճակում, բայց պետությունը բնավ էլ մեղավոր չէ: Ավելին՝ առկա փաստաթղթերը վկայում են, որ ԼՂՀ կառավարությունը մինչեւ վերջին պահը փորձել է փրկել Լեւոն Հայրապետյանի գործն ու բարի համբավը: Ավաղ, այդ բարեկիրթ կոչին ընդառաջ գնալու փոխարեն նա ընտրել է առճակատման անպտուղ ճանապարհը ու, ինչպես պարզվում է, կորցնում է նաեւ բարոյական նկարագիրը:

Պետության եւ իշխանությունների հետ նա խոսում է ոչ թե օրենքի, այլ ամբարտավանության լեզվով, որը, թերեւս, ավելի հոգեհարազատ է իրեն: Ի՞նչ կարող ես ասել, եթե մարդն իրեն թույլ է տալիս հարազատ գյուղի կանանց առաջ «վայրի լողափ» ցուցադրել կամ սպիտել, որ արտադրական տարածքի աղբն ու կեղտը բանվորները մաքրեն ձեռքով, եթե նրա խանութում գներն ավելի բարձր են, մթերքները տրվում են աշխատավարձի հաշվին, իսկ ինքը հայտարարում է, թե բացել է անվճար-բարեգործական ճաշարան, ապա երեւի իրոք նա արդեն «անկյալ հրեշակ է»:

Եվ վերջին նկատառումը. անցած 4-5 տարում Լեւոն Հայրապետյանը բազմաթիվ արկածային սյուժեներ է շրջանառության մեջ դրել հարազատ գյուղի ապագայի մասին, բայց առ այսօր Վանքի դպրոցի 240 աշակերտներ 10-12 դասասենյակում են ծվարում: Բարեկիրթ բարերարը, եթե նրան իրոք գյուղի ապագան է հուզում, գյուղամիջյան հեղեղաջրերի վրա անիմաստ «ջրաշխարհ» կառուցելու փոխարեն երեւի կհոգար դպրոցականների տարրական կարիքները, կկառուցեր գոնե մի մարզադահլիճ կամ դպրոցին կնվիրեր 1-2 համակարգիչ, որ երեխաները տեղյակ լինեին աշխարհի անցուդարձին, կամ գոնե կլուծեր հեռախոսային կապի, խմելու ջրի, մի խոսքով՝ որեւէ սոցիալական հարց: Փոխարենն իր համար նա ստեղծել է, երեւի, Լաս Վեգասի մանրակերտն՝ արտադրական կոմբինատի տարածքում, ուր սովորական մահկանացուները մուտք չունեն:

Իրոք որ ցավալի է: Մխիթարականն այն կլինի, որ ԼՂՀ կառավարությունը ձեռնարկի օրենքով նախատեսված քայլեր, որպեսզի արտադրությունը կանգ չառնի, մարդիկ ստանան իրենց հասանելիք աշխատավարձը, որ Լեւոն Հայրապետյանն արդեն չորրորդ ամիսն է, երեւի միտումնավոր, չի վճարում: Կարծում եմ՝ կգտնվի խնդրի արմատական լուծումն այնպես, որ չտուժի ոչ պետությունը, ոչ Լեւոն Հայրապետյանը, ոչ էլ, առավել եւս, ձեռնարկության աշխատողների շահը:

ՎԱՀՐԱՄ ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ,
ԼՂՀ ԱԺ պատգամավոր,
Առաջամարտի թիվ 30
ընտրատարածք

Ռուսաստանում սկսվել է բոլոր օտարերկրացիների հաշվառումը

Ուժի մեջ մտավ «ՌԴ օտարերկրյա քաղաքացիների իրավական վիճակի մասին» օրենքը

Երեկ Ռուսաստանում ուժի մեջ մտավ «ՌԴ օտարերկրյա քաղաքացիների իրավական վիճակի մասին» օրենքը, որի համաձայն օտարերկրացիները եւ նրանց հավասարեցված քաղաքացիությունից զուրկ անձինք բաժանվում են 3 խմբի. ժամանակավոր կեցությամբ անձինք, ժամանակավորապես բնակվողներ եւ մշտապես բնակվողներ: Յուրաքանչյուր եկվոր պարտավոր է 3 օրվա ընթացքում գրանցվել բնակության վայրում, իսկ այցագրի ժամկետի ավարտից հետո երկարաձգել ժամկետը կամ թողնել երկիրը:

AP-PHOTOLURE

Ժամանակավոր բնակվողի կարգավիճակ ստանալու համար օտարերկրացին պետք է համապատասխան դիմում գրի: Իշխանության մարմինները պարտավոր են դրան պատասխանել կես տարվա ընթացքում:

Դրական պատասխանը հնարավոր է որոշակի քվոտայի սահմաններում: Ռուսաստանում ծնված, անաշխատունակ ռուսաստանցի ծնող ունեցող կամ երկրում տնտեսական ներդրում կատարող անձինք ստանում են արտոնություններ: Դրանից մեկ տարի հետո հայցվորը կարող է հավակնել անձնագրի, որը տրվում է 5 տարով եւ կարող է երկարաձգվել:

ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ օրենքը նշում է ՌԴ իրավերների ձեւակերպման կարգը, ինչպես նաեւ նախատեսում է տվյալների կենտրոնական բանկ ստեղծել Ռուսաստան ժամանող եւ այնտեղ բնակվող անձանց հաշվառման համար:

Ռուսաստանում չեն կարող հաստատվել թմրամոլները, ՁԻԱՀ-ի վիրուսակիրները, նաեւ նրանք, ովքեր ի վիճակի չեն կերակրել իրենց եւ ընտանիքը: Ժամանակավոր եւ մշտական բնակության իրավունք չեն ստանա նաեւ նրանք, ովքեր անցյալում ներկայացրել են կեղծ փաստաթղթեր, արտաքսվել են երկրից կամ դատված են եղել ծանր հանցանքների համար:

Երկիր մուտք գործողների հաշվառման նպատակով սահմանագլխին նրանց կտրվի միգրացիոն քարտ, որտեղ տվյալներ կնշվեն տիրոջ գտնվելու վայրի, զբաղմունքի եւ տեղաշարժերի վերաբերյալ: Երկրում արդեն գտնվող բոլոր օտարերկրացիներն այդ փաստաթուղթը պարտավոր են ստանալ 3 ամսվա ընթացքում: Այն կարող է ինքնության վկայական լինել ուրիշ փաստաթուղթ չունեցող անձանց համար:

Օրինախախտները հաշվառման կենթարկվեն, կլուսանկարվեն, մատնահետքեր կթողնեն, ապա կարտաքսվեն երկրից:

Օտարերկրացիներն իրավունք չունեն աշխատելու պետական կամ մունիցիպալ ծառայություններում, ծովային առեւտրական նավատորմում, լինել օդանավերի հրամանատարներ, պետանվտանգության մարմինների աշխատակիցներ: Փաստաթղթի համաձայն, օտարերկրացիների եւ ռուսաստանցիների իրավունքներն ու պարտականությունները «միատեսակ» են, բայց օտարերկրացիները «չեն ծառայում բանակում եւ չեն կարող աշխատանքի ընդունվել զինված ուժերում»: Նրանք չունեն ընտրելու եւ ընտրվելու, պետական պաշտոններ զբաղեցնելու, ռեժիմային օբյեկտներում եւ հետախուզությունում աշխատելու իրավունք: Օրենքը թույլ է տալիս օտարերկրացիներին տրամադրել «քաղաքական կամ այլ ապաստան», ինչպես նաեւ փախստականի կարգավիճակ:

Ռուսաստանի ՆԳՆ դաշնային միգրացիոն ծառայության պետ, գեներալ-գնդապետ Գրիգորի Չեռնենկոն նշել է, որ մինչեւ տարեվերջ կընդունվեն 17-18 լրացուցիչ օրինական ակտեր, որոնցով կկարգավորվեն «միգրացիոն քարտեզ», «միգրացիոն տուրք» եւ այլ հասկացություններ: Նա ավելացրել է, որ ՆԳՆ-ն չի սահմանափակելու Ռուսաստան մուտք գործող աշխատանքային ներգաղթյալների հոսքը: Նրա խոսքերով, «կարեւորը գործատուն է, որը ոչ միայն որոշ արտոնություններ է ստանում, այլեւ որոշակի պատասխանատվություն է կրում հրավիրյալ աշխատողի համար»:

Միաժամանակ ՆԳՆ-ն վերահսկելու է միգրացիոն հոսքերը, ստուգելու է Ռուսաստան այցելողներին, սահմանելու է նրանց կեցության ժամկետները, հայտնաբերելու է անօրինական ներգաղթյալներին, հարկման է ենթարկելու աշխատանքային ներգաղթյալներին:

Օտարերկրյա աշխատուժի քվոտան Ռուսաստանում այսօր 500 հազար է: Պաշտոնապես գրանցված ներգաղթյալների թիվը 300 հազար է, սակայն մոտ 3,5 մլն անօրինական աշխատողներ կան:

Մոսկվայում բռնել են Բաքվի դաղստանցի 2 հանցակիցների

Պայթուցիկը Մոսկվա է բերվել ավտոբուսով

Մոսկվայի ավտոտեսչության աշխատակիցները հայտնաբերել են «Աուդի» մակնիշի այն ավտոմեքենան, որը փնտրում էին Թատերական կենտրոնի դեպքերի առնչությամբ: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ հայտնաբերված մեքենայում եղել են 2 դաղստանցիներ: Զննության ժամանակ ավտոտեսուչները գտել են կրոնական բնույթի տեսաերիզներ եւ Մոսկվայի քարտեզներ նշումներով: Երկու դաղստանցիներին տարել են կազմակերպված հանցագործությունների դեմ պայքարի վարչություն:

Իսկ НТВ հեռուստաընկերությունը սեփական քննություն է անցկացրել, պարզելով, որ Թատերական կենտրոնի պայթուցիկ նյութերը Մոսկվա են հասցվել ավտոբուսով, որի ուղեւորների մեծ մասը եղել են մաքոքային առեւտրով զբաղվող կանայք: Առաքման կազմակերպիչն Ահմեդ Իչիեւն է, որը բեռներն ընդունում էր Մոսկվայում: Ներկայումս նա հետախուզման մեջ է:

Պայթուցիկ նյութերի փաթեթավորմամբ ու բեռնմամբ զբաղվել է Իչիեւի կրտսեր եղբայրը, որն արդեն ձերբակալված է: Նրա տանը հայտնաբերվել են պայթուցիկների մնացորդներ եւ փաթեթավորման նյութեր, ինչպես նաեւ քացախ, որով ներծծում էին փաթեթները, որպեսզի շները չհայտնաբերեն պայթուցիկը:

Ավտոբուսի վարորդը խոստովանել է, որ Մոսկվայի ճանապարհին ինքը կաշառքներ է տվել պետավտոտեսչության պահակակետերի աշխատողներին: Նրա խոսքերով, Հյուսիսային Կովկասից մինչեւ Մոսկվա ամբողջ ճանապարհին ավտոբուսը ոչ մի անգամ զննության չի ենթարկվել:

Թատերական կենտրոնի դեպքերից հետո ձերբակալված գրոհայիններից առգրավվել են զանազան նյութեր: Դրանց մեջ կա մի տեսագրություն, որը վկայում է, որ Կոմսոմոլսկի պողոտայում գտնվող Երիտասարդության պալատը եւս եղել է ահաբեկչության հավանական օբյեկտների թվում: Այդ մասին լրագրողներին հայտնել են Մոսկվայի ուժային կառույցների աղբյուրները:

Կիմ Տե Ջժունի որդին բանտարկվել է կաշառակերության համար

Սեուլի դատարանը Հարավային Կորեայի նախագահ Կիմ Տե Ջժունի որդիներից մեկին 3,5 տարվա բանտարկության է դատապարտել կաշառակերության համար: Բացի դրանից, 52-ամյա Կիմ Յոնգ Յուն պարտավոր է ավելի քան 850 հազար դոլար վճարել որպես տուգանք:

BBC-ն հաղորդում է, որ նախագահի մյուս որդին՝ Կիմ Հոնգ Գուլը, ձերբակալվել էր մայիսի կեսերին: Նա մեղադրվել էր հարավկորեացի մի գործարարից 3 մլն դոլար ստանալու համար, որը կաշառք էր տվել ֆուտբոլի 2002 թ. աշխարհի առաջնությունում իր բուկմեկերային գրասենյակի համար արտոնություններ ստանալու նպատակով: Կիմ Հոնգ Գուլը ժողովրդից ներողություն էր խնդրել կորեացի հիշյալ գործարարի հետ իր հարաբերությունների պատճառով նախագահական ընտանիքում ծագած սկանդալի համար: Դատաքննության ընթացքում նա խոստովանել էր, որ կաշառք է ստացել, բայց դրա դիմաց իբր որեւէ պարտավորություն չի ստանձնել: Ըստ BBC-ի, Կիմ Հոնգ Գուլի գործի առթիվ դատավճիռ կայացվել է նոյեմբերին:

Պ. Ռ.

ՎԱՂԸ՝ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Թուրքիայում նախընտրական քարոզարշավի ընթացքը պայմանավորվել է ԵՄ-ի նկատմամբ կուսակցությունների որդեգրած դիրքորոշումով

Թուրքիայում օրակարգի առաջնահերթ խնդիրը նոյեմբերի 3-ին նշանակված խորհրդարանական վաղաժամկետ ընտրություններն են: Դրանք, ինչ խոսք, նախընտրական քարոզարշավ են ենթադրում, իսկ դա անխուսափելի է դարձնում ընտրություններին մասնակցող 18 կուսակցությունների միջեւ անհաշտ մրցապայքարի ծավալումը:

Հասկանալի է, որ չնայած նախընտրական պայքարի կատաղի բնույթին, երկրում չեն դադարում Եվրամիության հետ Թուրքիայի հարաբերությունների շուրջ ծավալվող աշխույժ քննարկումները: «Ազգը» հոկտեմբերի 29-ի համարում պարզամանաբար հրապարակեց «Կալիֆոռնիա կուրիեր» շաբաթաթերթի խմբագիր Հարութ Սասունյանի՝ այդ հարաբերություններին նվիրված հոդվածը, որտեղ նա գրում է, որ ԵՄ-ը, բարեբախտաբար, ոչ խաբվեց թուրքական խորհրդարանի վերջին շրջանում հապճեպ ընդունած որոշումներից, ոչ էլ ենթարկվեց Բուշի վարչակարգի ճնշումներին:

Որոշումների պարագայում խոսքը ԵՄ-ի հետ ներդաշնակության օրենքների մասին է, որոնք, արժանանալով Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի հավանությանը, ս. թ. օգոստոսի 9-ին պաշտոնապես հրապարակվել եւ մտել էին ուժի մեջ: Սակայն դրան առարկել էր կառավարության մաս կազմող Ազգայնական շարժում կուսակցությունը եւ ներդաշնակության օրենքները չեղյալ հայտարարելու պահանջով Սահմանադրական դատարան դիմել:

Դիմումին ընթացք չտրվեց: Բայց եւ այնպես, Ազգայնական շարժում կուսակցության վերոհիշյալ պահանջը սկսեցին անխնա շահարկել նրա մրցակիցները, որի հետեւանքով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները ենթարկվեցին յուրատեսակ տարբերակման: ԵՄ-ի նկատմամբ վերաբերմունքը դարձավ դրա չափանիշը: Շահարկումներին թափ հաղորդեցին թուրքական կենտրոնական մամուլի հրապարակումները: Այսպիսով, կատարվեց ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության կողմնակից կուսակցությունների մինչ այդ անորոշ տարանջատումը դրա հակառակորդներից:

Ի դեպ, երկրում հակառակորդների թվին իսլամական «Երջանկություն» կուսակցության հետ սկսեցին դասել նաեւ թուրք իսլամականների բարենորոգչական թեւը ներկայացնող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությանը, որն ի սկզբանե հայտարարել է, որ իշխանության գալու դեպքում ամեն կերպ կնպաստի ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցությանը: ԵՄ-ին հակառակորդ կուսակցությունների տարանջատումը մյուսներից, ինչ խոսք, չէր կարող վրիպել եվրոպական երկրների ուշադրությունից: Դեռեւս հոկտեմբերի 9-ին հրապարակված 161 էջանոց զեկույցը, որտեղ մանրամասն շարադրվում են ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության համար որոշակի ժամկետ չնշանակելու պատճառաբանությունները, մասամբ պայմանավորվում են այդ տարանջատումով:

Այս ամենի առումով պատահական չէր զեկուցագրի առնչությամբ վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի հայտարարությունը. «ԵՄ-ը Թուրքիային անդամակցության ժամկետ չնշանակեց, որովհետեւ սպասում է ընտրությունների արդյունքներին, որպեսզի համոզվի՝ երկրում իշխանության աշխարհիկ կարգերի կողմնակիցնե՞րն են գալիս, թե՞ այդ կարգերին լուրջ վտանգ ներկայացնող իսլամականները»:

Էջեւիթի խոսքերն ուղղված էին թուրք ընտրողներին, որոնց թիվը հասնում է 43 միլիոնի: Դա ավելի քան պատահական չէր, որովհետեւ սոցիոլոգիական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ընտրություններում հաղթանակի հասնելու «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության հնարավորությունները, ի տարբերություն մյուսների, անչափ մեծ են: Ինչ վերաբերում է անդամակցության համար Թուրքիային ժամկետ չնշանակելու պատճառաբանություններին, որոնց մանրամասն անդրադառնում է Սասունյանը, ապա դրանք գլխավորապես վերաբերում են Թուրքիայում մարդու իրավունքների խախտումներին, երկրում ազգային փոքրամասնությունների ու էթնիկ խմբավորումների սահմանադրական իրավունքների ոտնահարումներին եւ Կիպրոսի հարցում թուրքական իշխանությունների անհաշտ դիրքորոշմանը:

ԵՄ-ի զեկուցագրում տեղ գտած այդ պատճառաբանություններն էլ պետք է ուղղված լինեն միջազգային հանրությանը: Հարկ է, սակայն, նշել, որ անդամակցության համար Թուրքիային ժամկետ չնշանակելը, բացի պատճառաբանություններից, նաեւ պատճառներ ունի: Դրանցից կարելի է առանձնացնել ԱՄՆ-ի հետ հեշտհետ արվող տարածայնությունները, որոնց առկայությամբ եվրոպական երկրները չեն ցանկանում, հանձին Թուրքիայի, ԵՄ-ի կազմում տեսնել ամերիկյան շահերն արտահայտող եւս մեկ երկիր, ինչպիսին Անգլիան է: Եվրոպական երկրներին լրջորեն մտահոգում է Թուրքիայից դեպի Եվրոպա աշխատուժի ենթադրվող արտահոսքն առավել մասշտաբներով եւ վերջապես՝ ԱՄՆ-ի միանձնյա ներկայության պայմաններում թուրքական պետության միջոցով ինչպես Անդրկովկաս, այնպես էլ Մերձավոր ու Միջին Արեւելք ներթափանցելու հեռանկարի գրեթե բացակայությունն իրենց համար:

Հարցը, սակայն, սոսկ ԵՄ-ին անդամակցության ժամկետը չէ, այլեւ Թուրքիայի նկատմամբ եվրոպական երկրների ռազմավարությունը, որի հիմքում ընկած է նրան՝ առանց Եվրոպայից օտարելու եւ Եվրամիության կազմում ընդգրկելու, ուղեծրում պահելու առաջադրանքը: Ակնհայտ է, որ նոյեմբերի 3-ին Մեջլիսի վաղաժամկետ ընտրություններում ԵՄ-ին հակառակորդ կուսակցությունների հաղթանակի դեպքում այս ռազմավարությունն իմաստը կորցնում է, անչափ դժվարանում է Թուրքիային ԵՄ-ի ուղեծրում պահելը, ինչը եվրոպական երկրներին դնում է նրա հետ հարաբերություններում նոր ռազմավարություն մշակելու հարկադրանքի տակ:

ԵՄ-ի շուրջ ծավալվող աշխույժ քննարկումները, որոնցում հակասական կարծիքներ են արտահայտվում, եվրոպական երկրներին ստիպեցին ուշի-ուշով հետեւելու Թուրքիայում ծավալվող քարոզարշավին: Եվրոպական այդ կառույցին անդամակցության կողմնակիցներին եւ նրանց հակառակորդների անհաշտ պայքարը դարձավ դրա առանձնահատկությունը: Կասկածից վեր է, որ այս պայքարն իր ազդեցությունը կթողնի Մեջլիսի ընտրությունների վրա, իսկ ընտրություններում հաղթող կուսակցությունները գալով իշխանության՝ նոր կառավարություն ձեւավորելիս մեծապես կկանխորոշեն ԵՄ-ի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների ընթացքը:

Ահա թե ինչու նախընտրական քարոզարշավի պայմաններում, երբ օրակարգի առաջնահերթ խնդիրը ընտրություններն են, Թուրքիայում ԵՄ-ի հետ հարաբերությունների շուրջ աշխույժ քննարկումները չեն դադարել, եւ իշխանության համար մղվող պայքարում զգալի դեր են խաղացել քաղաքական կուսակցությունների մոտեցումներն այդ հարաբերություններին: Ուրեմն, ընտրությունները կարեւոր են ոչ միայն նոր իշխանություններ ձեւավորելու, այլեւ ԵՄ-ի հետ հարաբերությունների հարցում Թուրքիայի դիրքորոշումը ճշգրտելու առումով:

ՏԱԹԵՎ ՉԱԼՐՅԱՆ

Կինո

ՍԵՐԳԵՅ ԲՈԴՐՈՎ
ՀԵՏՄԱՀՈՒ ՄԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Սերգեյ Բոդրովին վիճակված չէր ավարտին հասցնել իր երկրորդ ռեժիսորական աշխատանքը՝ «Կապավորը», սիրո մի պատմություն, որի երեք հերոսները Իլյասը, Արմենը եւ Ալեքսեյը սիրահարված են միեւնույն աղջկան Կասյային, իսկ վերջինս թմրաբիզնեսի կապավոր է: Բնանկարահանումների համար մեկնելով Հյուսիսային Օսեթիա Սերգեյն իր կինոխմբի 37 անդամների հետ տարերային աղետի զոհ դարձավ, երբ Կարմադոնի կիրճը, որտեղից նրանք չէին հասցրել հեռանալ, թաղվեց լեռներից գահավիժած վիթխարի սառցազանգվածի տակ: Ողբերգական վախճանն անսպասելի վերջակետ դրեց դեռ երիտասարդ, բայց մեծ համբավի հասած դերասանի կյանքին ու վեցամյա կինոկարիերային, որի ընթացքում նա խաղաց տասը դեր եւ նկարահանեց իր առաջին ֆիլմը՝ «Քույրերը»: Անավարտ «Կապավորը» դարձավ Բոդրովի կարճատեւ կյանքի եղերական ռեքվիեմը, եւ նա ընդմիշտ մնաց «Կովկասի գերին» իր ֆիլմերից մեկի հերոսի պես:

Ես ոչ ոքի թույլ չեմ տա կոկորդիցս բռնել, այդ թվում եւ կյանքին: Թեեւ ճակատագրապաշտ եմ: Բայց ճակատագրական է ոչ թե կյանքը, այլ բախտը: Կա մի կետ, որտեղ դու պարտադիր ես: Կարեւորը դա բաց չթողնելն է:

Հիմա ես հավատում եմ պարզ բաների արդարությանը եւ կյանքում սեւ ու սպիտակ երանգների հավասարակշռությանը:

Ի՞նչ է փոխել փառքը: Ես դարձել եմ ավելի ձանձրալի մարդ: Ամեն ինչի համար պետք է հատուցել, հաջողությունների համար՝ ազատության կորստով: Բայց չէ՞ որ հաջողությունները կասկածելի են, բացարձակ չեն: Այդ հաջողությունները բովանդակությամբ չեն լցնում կյանքը, դրա փոխարեն դու կախվածության մեջ ես ընկնում ավելորդ մարդկանցից, հեռախոսազանգերից: Իսկ ազատությունը ամենակարեւոր բանն է, որ մարդ ունի:

Սերը մենության հանդեպ, իմ կարծիքով, բնական բան է ամեն մարդու համար: Այո, ես սիրում եմ միայնակ լինել:

Մենությունը կախվածություն է: Ինքդ քեզնից: Դա ամենաուժեղ կախվածությունն է:

Կա փոքր եւ մեծ «ջիհադ»՝ ներքին եւ արտաքին թշնամի: Կարեւորը ներքին թշնամուն՝ ինքդ քեզ հաղթելն է... Բոլոր հայացքները՝ քաղաքացիական, քաղաքական, ցանկացած, տեղավորվում են մի պարզ բառի մեջ՝ չճկվել:

Ֆասբինդերը տարեկան չորս ֆիլմ էր նկարում եւ զոհ դարձավ հերոինին: Որն է ավելի լավ՝ հանգիստ ու համաչափ, երկար կյա՞նքը առանց հերոինի, թե՞ արագընթաց ու վառ կյանքը՝ հերոինի ազդեցության տակ: Տարբերություն չկա: Ինչպես ուզում ես, այնպես էլ ընդլայնիր անձնական ժամանակդ:

Ինձ դուր է գալիս լայն աշխարհայացքը: Եթե խոսենք քաղաքականության մասին, իմ կարծիքով, հայրենասիրությունը այն սակավաթիվ բաներից մեկն է, որը միավորում է մարդկանց: Մնացած ամեն ինչ՝ պատկերացումները բարոյականության, պատվի, պարտքի մասին, բավական պայմանական են:

Այնուամենայնիվ, աշխարհը քիչ է փոխվել մնալով նույնքան վայրենի, որքան 2 հազար տարի առաջ. մարդիկ նախկինի պես ոհմակներ են կազմում եւ հարձակվում իրար վրա:

Այն, ինչ կատարվում է մարդկանց միջեւ, միշտ ավելի կարեւոր է, քան որեւէ մշակութային բան: Ընդհանրապես, ես լավատեսորեն եմ տրամադրված ինքս իմ նկատմամբ, որովհետեւ ինձ տարբեր մարդիկ են հետաքրքրում:

Բոլորն էլ արատներ ունեն: Բայց ոչ ոք իր իսկական արատը երբեք չի խոստովանում: Ես կարող եմ միայն ասել, որ ինձ դուր չի գալիս ինքնասիրությունս: Բոլորին միշտ էլ գրավում են ուժն ու եռանդը: Եթե դրանք չեն բավականացնում քեզ, սկսում ես փնտրել մարդկանց, դեմքերի մեջ:

Ես խուսափում եմ «եկել է մեր ժամանակը» բնույթի հայտարարություններից: Ո՞ւմ ժամանակը:

Կարեւորն այն է, որ չհամարենք, թե մենք ոչինչ չգիտենք, չենք հասկանում, իսկ այ, ժողովուրդը... Մեղքի այդ զգացման մեջ իրականում սնոբիզմ կա. իբր մենք նրբին խառնվածք ենք, ավելի շատ՝ արվեստի մարդիկ, իսկ ժողովուրդը գիտե կյանքը: Մի ասա՝ «նրանք» եւ «մենք», այլ ուղղակի՝ «մենք»: Ինչքան ուզում ես մեղքդ ընդունիր, բայց ասա՝ «մենք»...

Բարու եւ չարի քանակն աշխարհում միշտ միեւնույնն է: Եվ եթե հիմա չարիքը մարմնավորված է սեւամորուս գունների տեսքով, ուրեմն այդպես էլ պիտի լինի: Այդ չարիքի դեմ կարելի է պայքարել, բայց դրա քանակն աշխարհում չի փոխվի:

Ազնիվ խոսք, երբեմն թվում է, թե իսկական կյանքը ծուկ որսալն է ու նավակ վերանորոգելը: Եվ որ չորս կողմը ոչ ոք ու ոչինչ չլինի:

Ես ինձ դերասան չեմ զգում: Դրա համար պետք է ինքնասիրահարված լինել, իսկ, որ գլխավորն է, ձգտել դուր գալ բոլորին:

Կանգնում ես աշխույժ փողոցի անկյունում ու պատկերացնում, որ այդտեղ չես: Ավելի ճիշտ, ընդհանրապես չկաս: Հետիոտներն անցնում

են, մեքենաները աղմկում, խանութների դռները բացուխուփ են լինում, փոխվում են կանգառի ուղեւորները: Այսինքն աշխարհը շարունակում է ապրել եւ առանց քեզ: Ցավալի է դա հասկանալ: Բայց կարեւոր է...

Ես շատ ուրախ եմ, որ հարկ եղավ խոսել այսքան կարեւոր բաների մասին: Զգում եմ, որ այս ամենն անհրաժեշտ էր ասել ինչ-որ մեկին...

ԱՍՏՂԵՐ

ՄԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԻ 20 ՀԵՐՈՍՆԵՐԸ
ԵՐԿՐՈՐԴ ՔԱՌՅԱԿԸ

ԺԱՆ-ԿԼՈԴ ՎԱՆ ԴԱՄ

42 տարեկան, ծնվել է Բելգիայում: Առաջին դերը խաղացել է 1984-ին, «Բարբարոսների փողոցը» ֆրանսիական ֆիլմում: Անդրանիկ ամերիկյան հաջողությունը «Արյունոտ սպորտն» էր:

Լավագույն մարտաֆիլմերը.
1.«Համակողմանի զինվորը» (1992)
2.«Կիբորգ» (1989)
3.«Արյունոտ սպորտ» (1987):

ԴՈԼՖ ԼՈՒՆԴԳՐԵՆ

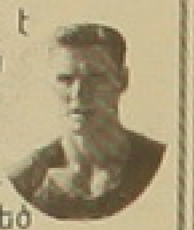

45 տարեկան, ծնվել է Շվեդիայում: Առաջին դերը «Սպանության թույլտվություն» ֆիլմում էր (1985): Հանդիսատեսների վրա մեծ տպավորություն գործեց «Ռոքի 4»-ում (1985), ռուս բռնցքամարտիկ Իվան Դրագոյի դերում: Այս տարի հայտարարեց, թե հեռանում է կինոյից:

Լավագույն մարտաֆիլմերը.
1.«Համակողմանի զինվորը» (1992)
2.«Ցածր կրակոց» (1996)
3.«Դահիճը» (1989):

ՉԱՔ ՆՈՐԻՍ

62 տարեկան, ծնվել է ԱՄՆ-ում: Սկսել է նկարահանվել 1969-ից («Ավերիչների ջոկատը»), բայց կարիերայի բեկումնային պահը վրա հասավ 1978-ին, երբ հանդես եկավ «Լավ տղերքը սեւ են հագնում» կինոնկարում:

Լավագույն մարտաֆիլմերը.
1.«Միայնակ գայլ Մաքուեյդը» (1983)
2.«Օկտագոն» (1980)
3.«Անհայտ կորածները» (1984):

ՄԱՐԿ ԴԱԿԱՍԿՈՍ

38 տարեկան, ծնվել է Հավայան կղզիներում: 1985-ից նկարահանվում է Հոլիվուդում. առաջին ֆիլմը «Դիմ Սում. սրտի մի փոքրիկ մասնիկ»-ն էր: Հաջողության հասավ «Միայն ուժեղագույնները» ֆիլմով (1993):

Լավագույն մարտաֆիլմերը.
1.«Արտասովոր մարդասպանը» (1995)
2.«Դրայվ» (1996)
3.«Շանհայցի կապավորը» (2000):

ՀԱՋՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

4 նոյեմբերի, 21.55 Հ1

■ **«Արքան ողջ է»**★: Ռեժիսոր՝ Քրիստիան Լեւրինգ: Դերերում. Մայլզ Անդերսոն, Ռոման Բորինժե, Դեյվիդ Բրեդլի, Ջենիֆեր Ջեյսոն Լի: Դանիա-Շվեդիա-ԱՄՆ, 2000:

Անապատում մոլորված հուսակտուր ուղեւորներին մնում է բեմադրել Շեքսպիրի «Լիր արքան»:

5 նոյեմբերի, 24.00 Երեւան

■ **«Արեւելքը մնում է Արեւելք»**★★: Ռեժիսոր՝ Դամիեն Օ՛Դոնել: Դերերում. Օմ Պուրի, Լինդա Բասեթ, Ջորդան Ռաուտլեջ: Մեծ Բրիտանիա, 1999:

Անգլիայում հաստատված պակիստանցիների հարկի տակ բախվում են արեւելյան ավանդույթներն ու արեւմտյան արժեքները:

6 նոյեմբերի, 01.20 1-ый канал

■ **«Սպիավոր դեմքը»**★★: Ռեժիսոր՝ Բրայան Դե Պալմա: Դերերում. Ալ Պաչինո, Սթիվն Բաուեր, Միշել Ֆայֆեր: ԱՄՆ, 1983:

Ամերիկա գաղթած կուբացի վտարանդին դառնում է իր իսկ հիմնած մաֆիական «կայսրության» պատանդը:

6 նոյեմբերի, 01.30 Հ1 (48 դմ)

■ **«Կարմեն»**★★★: Ռեժիսոր՝ Կառլոս Սաուրա: Դերերում. Անտոնիո Գադես, Լաուրա Դել Սոլ, Քրիստինա Օյոս: Իսպանիա, 1983:

Մերիմեի դասական նովելն էկրանավորվել է Ա. Գադեսի հռչակավոր պարախմբի ուժերով:

8 նոյեմբերի, 00.15 Երեւան

■ **«Սեքսուալ հրեշը»**★: Ռեժիսոր՝ Ջոնաթան Գլեյզեր: Դերերում. Ռեյ Ուինսթոուն, Բեն Քինգսլի: Մեծ Բրիտանիա, 2000:

Գանգստերական թրիլերի եւ քրեական կատակերգության հեգնալի խառնուրդ:

8 նոյեմբերի, 01.30 Հ1 (48 դմ)

■ **«Էդ Վուդ»**★★★: Ռեժիսոր՝ Թիմ Բարթոն: Դերերում. Ջոնի Դեփ, Մարտին Լանդաու, Պատրիսիա Արքեթ: ԱՄՆ, 1994:

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԵՐԸ

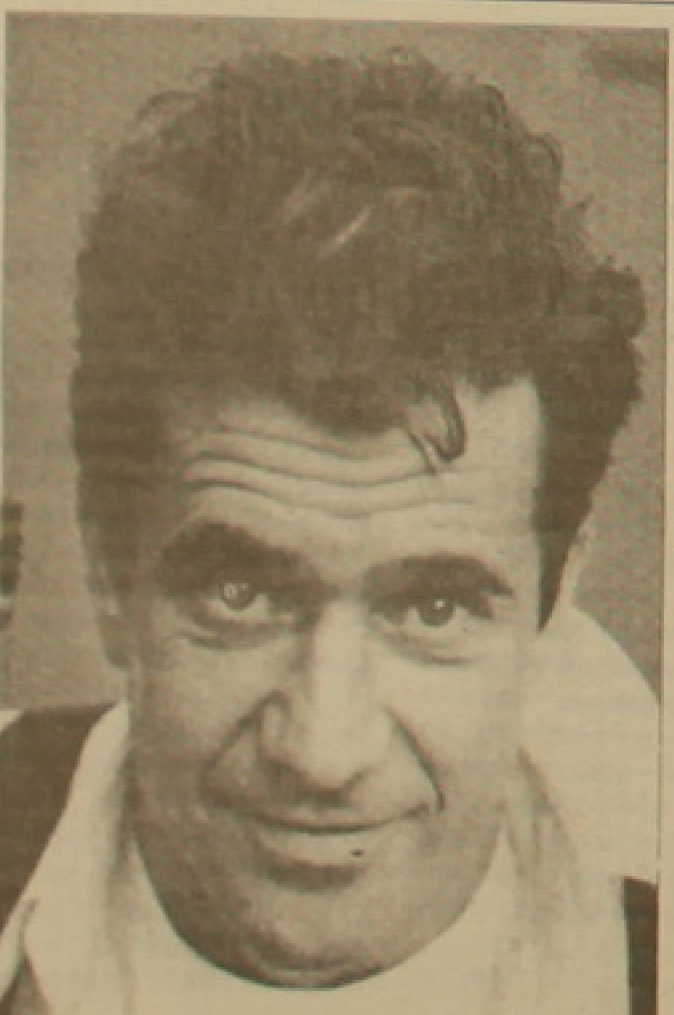

Մել Գիբսոնը հեղեղված է նկարահանման առաջարկներով, բայց ամեն ինչ դրել է մի կողմ՝ իր երրորդ ռեժիսորական աշխատանքը կյանքի կոչելու համար: Նրա նախորդ կինոնկարը՝ «Քաջասիրտը», 1996-ին 5 «Օսկարի» արժանացավ:

«Չարչարանքները» Գիբսոնի նոր ֆիլմը կհամալրի Հիսուսի երկարամյա կինոոդիսականը՝ պատմելով Տիրոջ որդու երկրային կյանքի վերջին 12 ժամվա մասին: Պատմական հավաստիությունն ապահովելու նպատակով ռեժիսորն արմատական քայլի է դիմել. սցենարը թարգմանվել է երկու մեռած լեզվով՝ արամեերեն եւ լատիներեն: Գիբսոնը հուսով է, թե ֆիլմի պատկերաշարն այնքան վառ ու տպավորիչ կլինի, որ լիովին կփոխհատուցի երկխոսությունների անհասկանալիությունը:

Քրիստոսի դերակատար է ընտրվել ամերիկացի դերասան Ջիմ Քեւիզելը, իսկ հռոմեացի լեգեոներներին պատկերելու համար արդեն վարձվել են 5 հազար իտալացի ստատիստներ:

ՍՈՒՐԲ ԴԸՊԱՐԴՅՈՆ

Ժերար Դըպարդյոն այցելել է Վատիկան, որտեղ արժանացել է Հռոմի պապի ընդունելությանը: BBC-ի հաղորդագրության համաձայն, կաթոլիկ եկեղեցու հովվապետը նրան դիմավորել է «Նույն դեմքն է» խոսքերով: Բանն այն է, որ Պապը մեծ ցանկություն ունի Դըպարդյոյին տեսնելու սբ. Ավգուստինոսի դերում: Արտաքին նմանությունից զատ, նա ընդգծել է նաեւ, որ սբ. Ավգուստինոսն էլ, Դըպարդյոյի պես, երկար ժամանակ շվայտ կյանք է վարել եւ միայն հասուն տարիքում հավատացյալ դարձել: Հայրապետի փաստարկներն այնպիսի տպավորություն են գործել դերասանի վրա, որ նա իր պարտքն է համարել սրբին մարմնավորել:

Էջը պատրաստեց՝
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

AUSTRIAN AIRLINES

The Most Friendly Airline.

Շախմատ՝ բարեկամության եւ համերաշխության խաղ

Ռեպորտաժ «Ավստրիական ավիաուղիների» աջակցությամբ

ԳԱԳԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԸ
հաղորդում է Բլեդից

5 հազար բնակչություն ունեցող Բլեդում զգում ես, թե ինչքան հրաշալի ու դիպուկ է ՖԻԴԵ-ի պաշտոնական նշանաբանը՝ «Մենք բոլորս մի ընտանիք ենք»: Ամեն փայլափուխի օլիմպիադայի խորհրդանիշն է, բայց խորհրդանիշը կրող հագուստով աշխատակիցներ են: Մինչեւ ուշ գիշեր կարելի է ականատես լինել զեղեցիկ ու հուզիչ տեսարանի: Մոտ 130 մասնակից երկրների բազմաթիվ շախմատիստներ, մոռացած տարիք, մաշկի գույն եւ շախմատային տիտղոսներ ու վարկանիշներ, որպես ամենամտերիմ բարեկամներ հանգստանում ու զվարճանում են: Մեր «Պարկ հոթելն» օլիմպիադայի յուրահատուկ կենտրոնն է. երեկոյան ժամը 8-9-ից հետո այստեղ անպակաս են երաժշտությունը, կատակները, թղթախաղը եւ անգամ նարդին, ընդ որում, ոչ կովկասցիների կատարմամբ: Մարզային այս հոծ բազմությունն ամենից շատ հաղորդակցվում է անգլերենով ու ռուսերենով: Հայերենը նույնպես հաճախ է լսվում այստեղ, եւ ոչ միայն օլիմպիադայի մասնակից մեր հայրենակիցներից: Հայերեն որոշ չափով հասկանում եւ խոսում են մեր հարեւանները՝ վրացիները, ադրբեջանցի մրցավար Ֆաիկ Հասանովը: Փոքր ինչ հայերենին տիրապետում է Մոլդովայի շախմատի ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Ֆյոդոր Սկրիպչենկոն՝ գրոսմայստեր Նաիրա Աղաբաբյանի ամուսինը եւ գրոսմայստեր Էլմիրա Սկրիպչենկոյի հայրը: Հայերենին բավական վարժ տիրապետում է շվեյցարացի գրոսմայստեր Յանիկ Պելլեթիեն, որը մեր շախմատիստների իսկական երեւանցու նման դիմում է. «Ինչ կա, չկա» բառերով: Նախորդ հրապարակումներում ես մոռացել էի նշել մեր եւս մեկ հայրենակցի՝ բելգիացի միջազգային մրցավար Եվգենի Մելիքսեթ-Բեկի անունը:

Այժմ բուն շախմատի մասին: Ցավոք, մեր տղամարդկանց հավաքականը ռումինացիներից կրեց առաջին պարտությունը (1,5-2,5): Կարեն Ասրյանը սեւերով շատ արագ հավասարեցրեց դիրքը Վայդայի դեմ եւ արդեն 19-րդ քայլում հաշտություն կնքվեց: Սմբատ Լպուտյանն անընդհատ զարգացնում էր բեժ խաղը Մարինի հետ, բայց հետագա լարվածությունը կապված էր ռիսկի հետ, եւ հայ շախմատիստը համաձայնեց ոչ-ոքի: Վլադիմիր Հակոբյանը չէր կարող խուսափել Իստրատեսկուի հավերժական շախից՝ նույնպես խաղաղ դաշն: Իսկ Արտաշես Մինասյանը սեւերով պայքարը, Պարլիգրասի դեմ անհաջող գործեց եւ անհուսալի վերջնախաղ ստացավ:

Հայաստանի կանանց թիմը 2-1 հաշվով հաղթեց Դանիայի ներկայացուցիչներին, բայց մարզիչ Արսեն Եղիազարյանը գոհ չէր. նա ակնկալում էր ավելի մեծ առավելություն: Էլինա Դանիելյանը պարտության մատնեց Օքսանա Վովկին, Լիլիթ Գալոյանը՝ Աննե Բերեր-Ենսենին, բայց Գոհար Հլղաթյանը պարտվեց Լուիզ Ֆրեդերիքսիայից:

Երկար սպասված հոբելյան

Արթուր Քոչարյանը ռմբարկուների ակումբի 10-րդ անդամ

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, 19-րդ տուրի «Շիրակ»-«Սպարտակ» խաղի 55-րդ րոպեին սպարտակցի Արթուր Քոչարյանը տուգանային հարվածով գրավելով Ռայմոնդ Զաքուրյանի պաշտպանած դարպասը, խփեց պաշտոնական մրցումներում իր 100-րդ գնդակը եւ ընդգրկվեց Խորեն Հովհաննիսյանի անվան ռմբարկուների «100-ի ակումբում»: Այս իրադարձությանը ֆուտբոլային վիճակագիրները սպասում էին դեռեւս անցյալ մրցաշրջանում: Սակայն Քոչարյանը երկար սպասեցնել տվեց: Ընթացիկ մրցաշրջանի սեմին նրա հաշվին գրանցված էր 97 գնդակ եւ նա ակումբի անդամության ամենառեալ թեկնածուն էր: Սակայն Քոչարյանի նշանառությունը խախտվել էր: Արման Քարամյանը, որին ակումբի անդամ դառնալու համար անհրաժեշտ էր 26 գնդակ խփել, ավելի շուտ ծեւակերպեց անդամության տոմսը: Իսկ Քոչարյանին դեպի երանելի բարձունքը մնացած 3 գոլերը մեծ դժվարությամբ տրվեցին: Դրանցից առաջինը նա խփեց ապրիլի 28-ին «Արարատի» հետ գավաթի քառորդ եզրափակիչ խաղում՝ մեծապես նպաստելով թիմի հաղթանակին (3-1) եւ կիսաեզրափակիչի ուղեգրի նվաճմանը: 2-րդ գոլը գրանցվեց Կապանում՝ հուլիսի 22-ին: Իսկ ահա հոբելյանական գնդակին հարկ եղավ սպասել եւս 3 ամիս: Հոկտեմբերի 20-ին «Լոռու» հետ խաղում խաղընկերներն Արթուրին գոլ խփելու հիանալի հնարավորություն ընձեռեցին՝ նրան վստահելով 11 մ հարվածի իրացումը: Սակայն երեւի թե ավելորդ հուզմունքը խանգարեց նրան: Եվ ահա, 6 օր անց Գյումրիում նա վերջապես հաղթահարեց 100 գոլի սահմանագիծը՝ դառնալով ռմբարկուների ընտանիքի 10-րդ անդամը:

Պաշտոնական մրցումներում Արթուր Քոչարյանն իր անդրանիկ գոլը խփել է 1992 թ. ապրիլի 5-ին ՀՀ գավաթի 1/16 եզրափակիչում՝ «Մռմիկի» դարպասը: Իսկ չորս օր անց նա իր գոլերի հաշիվը բացեց նաեւ ՀՀ առաջնությունում՝ «Ախթամարի» հետ մեկնարկային խաղի արդեն 4-րդ րոպեին գրավելով Սուրեն Սարգսյանի դարպասը: Այդ տարի «Մալաթիայի» 18-ամյա հարձակվողը 23 գոլով (32 խաղում) դարձավ ոչ միայն թիմի լավագույն ռմբարկուն, այլեւ արդյունավետության ռեկորդ սահմանեց իր տարիքի ֆուտբոլիստների համար, ինչը մինչ օրս չի գերազանցվել: Երկու անգամ էլ նա դարձել է «Արարատի» լավագույն ռմբարկուն (1995/96 թթ.՝ 11 գոլ, 1996/97 թթ.՝ 7 գոլ Արամ Ոսկանյանի հետ): Իսկ «Արարատում» (1993-1996/97 թթ.) ընդհանուր առմամբ Քոչարյանն անցկացրած 87 խաղում խփել է 37 գնդակ: Մեկուկես մրցաշրջան նա հանդես եկավ Իրանում, իսկ 1999 թ. 11 գնդակով (28 խաղում) արդեն «Զվարթնոցի» ռմբարկուն էր: Ցավոք, հաջորդ տարիներին նա զգալիորեն իջեցրեց իր արդյունավետությունը:

2000 թ. վերադառնալով Իրանից, նա առաջնության վերջնագծում հագավ «Միկայի» մարզահագուստը (8 խաղում 2 գոլ): 2001 թ. Քոչարյանն արդեն նորաստեղծ «Փյունիկում» էր (19 խաղում 5 գոլ), իսկ այս մրցաշրջանը դիմավորեց «Սպարտակում», որի կազմում առայժմ անցկացրել է 18 խաղ, խփել 2 գնդակ: Ընդհանուր առմամբ, ՀՀ առաջնություններում Արթուր Քոչարյանը մասնակցել է 192 խաղի, խփել 80 գոլ: Այդ գոլերը նա խփել է մրցակից 27 թիմերի դարպասներին: Բոլորից հաճախ նրա դիպուկ հարվածներից տուժել են «Զանգեզուրը» (8 անգամ), «Ազնավուրը» (7), «Իմպուլսն» (6) ու «Արագածը» (5): Ուժեղ թիմերից նա 4 գնդակ է խփել «Էրեբունուն», 3-ական անգամ գրավել է «Շիրակի», «Երեւանի» եւ «Ցեմենտի» դարպասները, 2 անգամ խոցել է «Արարատի» դարպասը: Գոլերից 13-ը խփվել է 11 մ հարվածով, 2 անգամ էլ նա չի իրացրել հարվածները: Միայն 9 թիմերի դարպասապահներին է հաջողվել անառիկ պահել դարպասը Քոչարյանի հարվածներից: Եվ հետաքրքրական է, որ դրանց մեջ են «Փյունիկն» ու «Արցախը», որոնց հետ 13-ական անգամ խաղացել է Քոչարյանը, ինչպես նաեւ «Միկան» (3 խաղ):

Ընթերցողներին ենք ներկայացնում «100-ի ակումբի» կազմն ու թեկնածուների ցուցանիշները:

«100-ի ակումբ»

Ակումբի անդամները	Ա	Գ	Մ	Ե	Հ	ԱՊՀ	Ընդ.
1. Արսեն Ավետիսյան	150	23	-	3	1	5	182
2. Արթուր Պետրոսյան	125	15	1	-	9	2	152
3. Գեղամ Հովհաննիսյան	111	32	-	1	-	1	145
4. Տիգրան Եսայան	117	14	-	-	4	1	136
5. Վահե Յաղմուրյան	104	18	-	-	-	-	122
6. Արման Քարամյան	93	18	-	3	2	1	117
7. Սամվել Նիկոլյան	86	24	1	1	-	-	112
8. Վարազդատ Ավետիսյան	83	19	1	-	1	2	106
9. Շիրակ Սառիկյան	96	3	-	1	-	1	101
10. Արթուր Քոչարյան	80	16	-	-	4	-	100
Թեկնածուները							
1. Մկրտիչ Հովհաննիսյան	87	9	-	-	-	-	96
2. Միեր Ավանեսյան	79	9	1	1	-	-	90
3. Արմեն Շահգելդյան	67	14	1	1	5	-	88
4. Անուշավան Փահլեւանյան	72	8	-	-	-	-	80
5. Սարգիս Նազարյան	61	16	-	1	-	-	78
6. Արա Հակոբյան	63	7	-	-	5	2	77
7. Արամ Ոսկանյան	67	6	1	-	1	-	75

Կաֆելնիկովի բախտը չի բերում

Ռուսաստանցի թենիսիստ Եվգենի Կաֆելնիկովի համար ավստրալացի Լլեյթոն Հյուիթն անհարմար մրցակից է: Իր մարզական կենսագրությունում Կաֆելնիկովը 6 անգամ հանդիպել էր մրցակցի հետ եւ միայն մեկ հանդիպում էր շահել: Փարիզում էլ նրանց մրցավեճն ավարտվեց Հյուիթի հաղթանակով (6-2, 7-6): Իսկ ահա, Սաֆինը շարունակում է հաղթարշավը: 3-րդ փուլում նա պարտության մատնեց հոլանդացի Սյենգ Շալկենին (7-5, 7-5) եւ մտավ քառորդ եզրափակիչ: Հաջող խաղաց նաեւ Աղասին՝ հաղթելով Յուհանսոնին (6-7, 6-4, 6-3): Պայքարը շարունակում են նաեւ Ֆերերոն, Մոյան, Ֆեդերերը: Սրիչափխանը, Ռոդիկը, Էսկյուդեն,

Իտալացիների հաջող մեկնարկը

Կայացան ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/32 եզրափակիչի առաջին հանդիպումները: Հաջող մեկնարկեցին իտալական «Լացիոն» եւ «Պարման»՝ համապատասխանաբար հաղթելով «Ցրվենա Զվեզդային» (1-0) ու «Վիսլային» (2-1): Իսպանական 3 թիմերից «Սելթան» ու «Մալագան» հաղթեցին «Վիկինգին» (3-0) եւ «Ամիցա Վրոնսկուն» (2-1), իսկ «Ալավես»-«Բեշիքթաշ» խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (1-1): Ահա մյուս հանդիպումների արդյունքները.

«Նացիոնալ»-ՊՍԺ	0-2
«Վիտես»-«Վերդեր»	2-1
«Ապոել»-«Հերտա»	0-1
«Ֆերենցվարոշ»-«Շտուտգարտ»	0-0
«Իպսվիչ»-«Լիբերեց»	1-0
«Սելթիկ»-«Բլեքբյոռն»	1-0
«Լիդս»-«Հապոել»	1-0
«Դինամո»-«Ֆուլհեմ»	0-3
«Սպարտա»-«Դենիզլիսպոր»	1-0
«Շտուրմ»-«Լեւսկի»	1-0
«Ֆեներբախչե»-«Պանաթին.»	1-1
«Պարտիզան»-«Սլավիա»	3-1
ՊԱՕԿ-«Գրասհոպերս»	2-1
«Աուստրիա»-«Պորտո»	0-1
«Անդերլեխտ»-«Միդլսբրո»-«Միդլուանդ»	3-1
«Բոավիշտա»-«Անորթոսիս»	2-1

Լավագույնը կորեացիներն են

Թուրքիայի Անթալիա քաղաքում ավարտված բոդիբիլդինգի կանանց աշխարհի առաջնությունում թիմային հաշվարկով հաղթող ճանաչվեց Հյուսիսային Կորեայի հավաքականը, որը վաստակեց 26 միավոր: Կորեացիներն առաջնությունում նվաճեցին 2-ական ոսկե եւ արծաթե մեդալներ: 2-րդ տեղը զբաղեցրին Ուկրաինայի մարզուհիները (23 միավոր), որոնցից երկուսը հռչակվեցին աշխարհի չեմպիոնուհիներ, մեկն արժանացավ արծաթե մեդալի: Ուկրաինացիներից ընդամենը մեկ միավորով հետ մնաց ընդհանուր թիմային հաշվարկով 3-րդը ճանաչված Ռուսաստանի հավաքականը (միակական ոսկե եւ արծաթե մեդալ): Իսկ ահա թուրքերը, որոնց մարզիչը խոստացել էր հաղթող ճանաչվել, բավարարվեցին 7-րդ տեղով: Նրանք կարողացան նվաճել միակական արծաթե եւ բրոնզե մեդալներ: Առաջնության լավագույն տեխնիկա ցուցադրած բոդիբիլդինգի համար սահմանված մրցանակը հանձնվեց կորեացի Ռի Յոնգ Հիանգին (48 կգ):

Չիպոլինին կմրցի ամենաարագավազ ձիու հետ

Աշխարհի ուժեղագույն հեծանվորդներից մեկը՝ իտալացի Մարիո Չիպոլինին, որոշել է մրցել 1000 մ վազքում աշխարհի ռեկորդակիր Վերեննա մականունով ձիու հետ: Չիպոլինին հույս ունի, որ այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում ձին կհաղթահարի 1000 մետրը, ինքը կանցնի 1300 մ տարածություն: Այս յուրօրինակ մրցումը նախատեսվում է անցկացնել նոյեմբերի կեսերին, Հռոմում: Ամենատիտղոսակիր իտալացի հեծանվորդն այս տարվա հուլիսին որոշել էր ավարտել ելույթները, սակայն վճիռը փոխեց եւ գերազանց հանդես եկավ «Վուելտա Իսպանիա» բազմօրյա հեծանվավազքում: Մարզական իր հարուստ կենսագրությունն «Ռոյուծ արքան» սկսել է 1989 թ.: Առավել հաջող էր նրա համար 1995 թ., երբ նա դարձավ 18 հաղթանակ: Նա 6 անգամ հաղթող է ճանաչվել «Ջիրո դ'Իտալիա» հեծանվավազքում, ինչպես նաեւ հանդիսանում է «Տուր դը Ֆրանս» հեծանվավազքի ամենաարագ հեծանվորդը:

Ինչ վերաբերում է առաջիկա յուրօրինակ մրցմանը, ապա նախկինում էլ նման մրցավեճեր տեղի են ունեցել: 1924 թ. Ալեքսանդրիայում Պրոսպերո Ջիրարդենգոն հաղթեց Ռոդի Վարդա մականունով ձիուն, իսկ 1952 թ. աշխարհի չեմպիոն Ռիկ վան Ստեենբերգենը գերազանցեց «Նունցիոյին»:

Ֆուտբոլասերները դժգոհ են Ռոնալդոյից

Երբ Ռոնալդոն «Ռեալի» կազմում իր նորամուտը նշեց խփած 2 գոլով, ֆուտբոլասերները տարբեր ցուցակություններ էին կատարում, թե իսպանական առաջնությունում քանի գնդակ կխփի բրազիլացի ֆուտբոլիստը: Սակայն Ռոնալդոն դրանից հետո արդեն 307 րոպե չի կարողանում գրավել մրցակիցների դարպասները, ինչն իսպանացի ֆանատների բուռն դժգոհությունն է առաջացրել: Եվ երբ «Վիլյառեալի» հետ խաղում Ռոնալդոյին փոխարինեցին, մարզասերները նրան սուլոցներով ուղեկցեցին: Հարկ է նշել, որ Ռոնալդոյի մարզական կենսագրությունում ավելի վատ ժամանակաշրջաններ էլ են պատահել: Օրինակ, երբ նա իր նորամուտը նշեց «Ինտերում», 670 րոպե շարունակ չէր կարողանում բացել գոլերի հաշիվը նոր ակումբում: «Բարսելոնում» էլ Ռոնալդոն 480 րոպե շարունակ չէր կարողացել գրավել մրցակցի դարպասը:

Տխուր ռեկորդ

Բասկետբոլի ազգային ասոցիացիայի առաջնությունում «Բոստոն Սելթիկսը» տխուր ռեկորդ սահմանեց: Թիմը 69-114 հաշվով զիջեց «Վաշինգտոն Ուիզարդսին», որի կազմում հանդես է գալիս անվանի բասկետբոլիստ Մայքլ Ջորդանը: Վերջինս իր մեծ ավանդը ներդրեց մրցակցի ջախջախման գործում: Հարկ է նշել, որ «Բոստոն Սելթիկսը» մինչ այդ անցկացրած 4300 հանդիպումներում դեռ երբեք միավորների նման տարբերությամբ (-45) չէր պարտվել: Նախկին ռեկորդը սահմանել էր 1977 թ. (-44):

Գի Ստեֆանը Սենեգալի հավաքականի մարզիչ

Ֆրանսիացի մասնագետ Գի Ստեֆանը կգլխավորի ֆուտբոլի Սենեգալի ազգային հավաքականը: Նա հավաքականի գլխավոր մարզչի 3 թեկնածուներից մեկն էր: Ստեֆանը երկար ժամանակ աշխատել է Ֆրանսիայի հավաքականում որպես երկրորդ մարզիչ, մարզել է ֆրանսիական «Բորդո» եւ «Լիոն» թիմերը: Մոտ օրերս Ստեֆանը 2 տարվա պայմանագիր կկնքի Սենեգալի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հետ:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

Радиостанция "Радио ВАН"

Реклама-двигатель торговли, это сказали не мы!

Лучшая аудиореклама региона, о нас знают даже в Сибири.

Аудиореклама на любом языке и в любые удобные для Вас сроки.

Изготовление и размещение телерекламы.

Баннеры на нашем сайте (www.magistros.am/van/).

Что Вам нужно, просто позвонить по телефону 540002

Все остальное сделаем мы!

РЕКЛАМНАЯ СЛУЖБА "РАДИО ВАН"

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան

Հասուկ դասընթացների բաժին, Քաղաքագիտության եւ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ

Դասախոսությունների շարք

Սեծովյան տնտեսական համագործակցության գլխավոր քարտուղար

Վալերի Չեչելաշվիլին

ներկայացնում է դասախոսություն հետեւյալ թեմայով

«Տարածաշրջանային համագործակցությունը եւ նրա դերը երկրների զարգացման գործում»

Երկուշաբթի, նոյեմբերի 4-ին, 2002
ժամը 16:30-ին

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)

Դասախոսությունը կընթանա անգլերենով՝ համընթաց հայերեն թարգմանությամբ

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 51-27-06

E-mail: extension@aua.am; http://www.aua.am

529353 անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Փոխանակում եմ** փոքր կենտրոնում գտնվող սեփականացված 80 քմ մակերեսով սեփական տան հետ, հեռ. 09 423833, Արթուր:
- **Վաճառվում են** բռնցամարտի ձեռնոցներ լավ պահպանված վիճակում:
- **Կգնեմ** 2 կամ 3 սենյականոց բնակարան 5000-6000 դոլարի սահմաններում: Հեռ. 250846, (09)481672.
- **Վաճառվում է** բժշկական ջերմաչափ (сухажор), բժշկական բոռ մեքենա, 2 գերմանական միկրոսարժիչներով, հեռ. 26 54 50, 19:00-ից հետո:
- **Փոխանակում եմ** Москвич 2140 ավտոմեքենան առանց պետհամարանիշի, նորմալ վիճակի Жигули կամ լավ Запорожец մեքենայի հետ, հեռ. 46 45 12, 18:00-ից հետո:
- **Փոխանակում եմ** 4 սենյականոց բնակարանս (2 սան հանգույցով), 2 եւ 1 սենյականոց բնակարանի հետ՝ կենտրոնում, հեռ. 55 37 25, Վիլեն:
- **Վաճառում եմ** 2 սենյականոց բնակարան Կիեւյան կամրջին հարող հինգ հարկանի քարաշեն տան երկրորդ հարկում, սենյակներն առանձին մուտքով, կահույքի եւ փակ տնտեսական պատշգամբով, մշտական ջուր եւ մեկ տարվա նորոգումով, հեռ. 27 36 56, Հակոբ, Վարդան:
- **Տրվում է վարձով** ստորգետնյա ավտոտնակ 2 մեքենայի համար: Հեռ. 53-31-28, Էմմային:
- **Վաճառվում է** հրակայուն աղյուս ռուսական, բարձր որակի, սպիտակ գույնի: Զանգահարել 53-31-28, Էմմային:
- Գովազդային լրատվական թերթի խմբագրությունը փնտրում է գործընկեր թերթը համատեղ հրատարակելու նպատակով, հեռ. 26 32 61:
- **Կգնեմ** 2 կամ 3 սենյականոց բնակարան քաղաքի կենտրոնում: Հեռ. 526968, 538489, Գայանե:
- **Վաճառվում է** միկրոավտոբուս Իվեկո, 82 թ. արտադրության, դիզելային շարժիչով, 15 նստատեղով, գույնը սպիտակ:
- **Վաճառվում է** միկրոավտոբուս Մերսեդես, 86 թ. արտադրության, 15 նստատեղով, գույնը սպիտակ, գծային թույլտվությամբ, նոր կապիտալ վերանորոգված, դիզելային շարժիչով, հեռ. 55 32 32, ժ. 22-24-ը:
- **Հրավիրում ենք** աշխատանքի վարորդների իրենց անձնական մեքենայով, հեռ. 56 13 13:
- **Վաճառվում է** SUPER GALAXY 2000 կարի մեքենա, չօգտագործված: Հեռ. 52 45 39:
- **Կգնեմ** սեփական տուն կամ 3 սենյականոց բնակարան Մոնումենտում կամ Տիգրան Մեծ պողոտայում: Հեռ. 09479073:
- **Վաճառվում է** բջջային հեռախոս Panasonic EB-CD 90, առանց քարտի: Գինը՝ 90 դոլար, հեռ. 48 70 69:
- **Կգնեմ** «Մոսկվիչ 2141» ավտոմեքենա մասերի գնով: Հեռ. 57718, Հրայր:
- **Վաճառում եմ** «Պետրով» դաշնամուր, կոնցերտային որակը եւ վիճակը գերազանց: Հեռ. 538975, մինչեւ ժամը 18:00, 228111 ժամը 18:00-ից հետո:
- **Վաճառվում են** ջերմամեկուսիչ ապակեբամբակե քաղաքի երկկողմանի, ցինկապատ, չափսերը 3x1 եւ 5x1, հաստ. 0,11, նախկին Կույբիշեւ քաղաքի արտադր., զանգահարել 44-78-03:
- **Տրվում է վարձով** 1 սենյականոց բնակարան փոքր կենտրոնում, «Արմենիա» հյուրանոցի հարեւանությամբ (կապիտալ վերանորոգված եւ կահավորված): Հեռ. 533607, մինչեւ 21:00:

Ազգ

Գործարարության աջակցության ծրագիր

«Ազգ» օրաթերթը եւ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը համատեղ ներկայացնում են Հայաստանի գործարարներին անվճար աջակցման ծրագիր:

Եթե դուք սեփականատեր եք կամ ունեք որեւէ բիզնես-առաջարկներ, սակայն Ձեզ հարկավոր են նոր գործընկերներ, ներդրողներ, խորհրդատուներ՝ սեփական գործը զարգացնելու համար, ապա «Ազգ» օրաթերթի ինտերնետ տարբերակի բազմահազար ընթերցողներին, 70-ից ավելի երկրներում կներկայացնենք Ձեր բիզնես-առաջարկները, որոնք հարկավոր է ուղարկել Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության կենտրոնական գրասենյակ Երեւան, Կորյունի 19ա, 3-րդ հարկ, կամ «Ազգ» օրաթերթի խմբագրատուն Երեւան, Հանրապետության 47, 3-րդ հարկ, տնօրինությանը: ՀՀ-ի մարզերի գործարարները կարող են դիմել ՀՌԱԿ տեղական կառույցներին.

ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶ		
ք. Գյումրի	Փիլոյան Անտոն	041-3-05-76 2-36-28
	Գրիգորյան Նորիկ	3-28-57
ք. Արթիկ	Պետոյան Սերուժան	0-44 5-24-85, 5-44-00 բն.
ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶ		
ք. Եղվարդ «Նաիրի»	Կարապետյան Հրայր	57-51-94
ք. Հրազդան	Մարգարյան Կարեն	0-23 2-33-66 բն. 6-32-61 գր.
գ. Արամուս	Ստեփանյան Հրահատ	09-41-75-41
ք. Չարենցավան «Չարենցավան-1»	Ռուդումյան Աշոտ	026-4-23-93
«Չարենցավան-2»	Աղասյան Վլադիսլավ	026-4-26-14
ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ		
ք. Գորիս	Ստեփանյան Էդիկ	084-2-05-25 բն.
ք. Սիսիան	Ավագյան Լեւոն	0-830 43-26 բն., 27-72 գր.
ք. Կապան	Հարությունյան Նորայր	085 6-37-81, 6-84-23, 6-48-43
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ		
ք. Վանաձոր	Հարոյան Ֆերդինանդ	051-5-97-57 բն., 4-29-67 գր.
ք. Ալավերդի	Թովմասյան Արա	053-2-24-69, 2-32-01
ք. Ստեփանավան	Մարտիրոսյան Վոլոդյա	056-2-21-39, 2-26-30 բն.
գ. Տաշիր	Պետրոսյան Արշակ	0-54 2-22-11
ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ՄԱՐԶ		
գ. Մալիշկա	Մարգարյան Արմեն	081-95-820
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ		
ք. Արմավիր	Արշակյան Գրիշա	037-6-20-41, 5-06-77
ք. Մեծամոր	Եղիշյան Արտեմ	037-3-37-57 բն. 3-25-08 գր.
ՏԱՎՈՒՇԻ ՄԱՐԶ		
ք. Իջեւան	Հակոբջանյան Հովիկ	063-3-42-72 բն., 3-61-77, 3-54-22 գր.
ք. Նոյեմբերյան	Մարգարյան Միքայել	066-2-23-04
ք. Դիլիջան	Եսայան Էլֆիկ	0-68-55-35, 26-02
գ. Կողբ	Անանյան Սեդրակ	6-21-23, 6-24-67
ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ		
	Մինասյան Սամվել	9-36-36 բն.
	Արման	035-2-05-77, 2-45-11
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶ		
ք. Աշտարակ	Գեւորգյան Հայրենուհի	032-3-64-75
ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ		
ք. Սեւան	Խալաֆյան Նորիկ	061-2-32-72

Ուշադրություն

Բիզնես-առաջարկները հարկավոր է ներկայացնել անգլերեն լեզվով, 2-3 կոմպյուտերային էջերի սահմաններում, դիսկետով:

☎ 52 93 53

Ներկայացրեք աշխարհին Ձեր հնարավորությունները Մե՛ր միջոցով

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ագրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ. 222725, 278469

Ալեքսանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ. 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռուստավելի 21, բն. 41
Հեռ. 454112

Այս Էքսչեյնջի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ. (051) 22422

Անելիս Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ. 524040, 524140

Արտի Բրոկ Դի Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ. 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ. 542674

Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Չարենց 8/19
Հեռ. 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ. 542125

Բոնուս բրոք ՓԲԸ
ք. Երեւան, Տիգրան Մեծի 7
Հեռ. 540223

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ. 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ. 532815

ԷՄ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ. 640804

Էռալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ. 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատամարտիկների 7
Հեռ. 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ. 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ. 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ. 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ. 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ. 545477, 545407

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. նոյեմբեր 1-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առք* Bid: Լավագույն գին Best price	Առք* Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Առք* Bid: Ծավալ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Ծավալ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվազ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ընդհ. քանակ Total qnt.	Ծավալ Volume
[illegible]	ASHB	B				2,500.0	2,500.0	21					
[illegible]	ASHBP	B				58,000.0	58,000.0	7					
[illegible]	ESHG	B				1,000.0	1,000.0	2,996					
[illegible]	HCFT	B	5,500.0	5,500.0	1								
[illegible]	HELM	B	37.5	37.5	10,280				37.5	37.5	37.5	4,720	177,000.0
[illegible]	ZHBK	B							5,500.0	5,500.0	5,500.0	5,250	28,875,000.0

* [illegible]
** [illegible] www.armex.am

© Armex

★ Նոր առաջարկություն ★

«Ազգ»-ի սիրելի ընթերցող,

Այսուհետեւ Դուք կարող եք «Ազգ» թերթը ստանալ ամեն օր առավոտյան, Ձեր ցանկացած վայրում՝ բնակարանում, աշխատավայրում կամ գրասենյակում:

Պարզապես զանգահարեք

52 93 53,

եւ մեր գործակալը կայցելի Ձեզ:

«Գինք» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 1. 11. 2002 Գինը՝ 100 դրամ